

SÄRSKILT UTLÅTANDE FÖR
FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN
ÖRNSKÖLDSVIKS CENTRALORT

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN

ÖRNSKÖLDSDVIKS CENTRALORT

SÄRSKILT UTLÅTANDE

Översiktsplanen består av följande handlingar:

- Fördjupad översiktsplan för Örnsköldsviks centralort
- Digital karta (<http://karta.ornskoldsvik.se/ornkarta/?FOP>)
- Strategisk miljökonsekvensbeskrivning (MKB)
- Samrådsredogörelse
- Länsstyrelsens granskningsyttrande
- *Särskilt utlåtande*

Alla planhandlingar finns tillgängliga på kommunens webbsida: www.ornskoldsvik.se/fop.

Sammanfattning

Den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort är ett vägledande dokument som anger långsiktig och övergripande utvecklingsstrategi samt grunddragen i den avsedda användningen av mark- och vattenområden för Örnsköldsviks centralort. Översiktsplanen utgår från lokala, regionala och nationella mål och strategier, samt omvärldsanalyser och medborgardialoger som hölls tidigt i planprocessen. Den fördjupade översiktsplanen tar sikte mot år 2040.

Förslaget till fördjupad översiktsplan för Örnsköldsviks centralort var ute på samråd från den 7 september till 7 november 2018. Under samrådet kom 61 yttranden in. Efter samrådet har planen ändrats och kompletterats med anledning av de inkomna yttrandena. Det omarbetade förslaget har varit ute för granskning under två månader från 1 april till 1 juni 2019 där 28 yttranden kommit in. Till utställningshandlingen av den fördjupade översiktsplanen hörde planförslag, en strategisk miljökonsekvensbeskrivning samt en samrådsredogörelse som redovisat de yttranden som kommit in under samrådet samt hur kommunen har valt att hantera dessa yttranden. I detta särskilda utlåtande redovisas de yttranden och synpunkter som kommit in under utställningstiden samt hur kommunen valt att hantera dessa.

Innehåll

Sammanfattning	3
Vad är en översiktsplan?	5
Planarbete och planprocess	5
Tidig dialog	5
Samråd, utställning och antagande.....	6
Samråd.....	6
Redovisning av utställningen	7
Ändringar efter utställningen.....	7
Digital karta.....	9
Strategisk miljökonsekvensbeskrivning	9
Inkomna yttranden	11
Statliga och regionala organisationer	11
Kommuner.....	19
Lokala föreningar och organisationer	19
Företag.....	24
Politiska partier	28
Privatpersoner.....	34
Bilagor	43
Bilaga 1: Kompletterande synpunkter från Centerpartiet.....	43

Inledning

Vad är en översiktsplan?

Översiktsplanen ska ange en långsiktig och övergripande utvecklingsstrategi och grunddragen i användning av mark- och vattenområden i kommunen. Syftet med planen är enligt Plan- och bygglagen att ge vägledning för beslut om hur mark – och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Planen ska ge tydlig vägledning och information till kommuninvånare, myndigheter och företag. En översiktsplan täcker generellt hela kommunens yta, men kan vara mer detaljerad (fördjupad) för en viss del av kommunen. En fördjupning av översiktsplanen kan göras för ett mindre geografiskt avgränsat område av kommunen, exempelvis för en mindre ort eller delar av en stad, i detta fall Örnsköldsviks centralort.

Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men är vägledande för detaljplanering och lovgivning som rör byggande eller annan mark- och vattenanvändning. Varje kommunal nämnd, förvaltning och bolag har ansvar för att beslut och arbete sker i enlighet med översiktsplanens mål och inriktningar.

Översiktsplanen fungerar också som ett instrument vid kommunens medverkan i den nationella och regionala utvecklings- och transportplaneringen, samt när kommunen eller andra myndigheter fattar andra beslut som rör mark- och vattenanvändningen i kommunen.

Översiktsplanen ska behandla de allmänna intressena enligt plan- och bygglagen samt miljöbalken. Allmänna intressen är, till skillnad mot enskilda, sådana intressen som är gemensamma för invånarna. Det kan vara till exempel strandskydd, naturvärden eller bostadsbyggande. I översiktsplanen beskrivs också riksintressen och vilken hänsyn som bör tas till exempelvis kulturhistoriska kvaliteter, naturvärden och risk för bullerstörningar eller översvämning. Enskilda intressen är en persons privata intressen som inte är gemensamma för invånarna. Sådana intressen prövas i planer och lovgivning som sker efter översiktsplanen, exempelvis i detaljplaner och bygglov.

Planarbete och planprocess

Planarbetet samordnas vid Kommunledningsförvaltningen av Tillväxtavdelningen. I arbetet deltar tjänstepersoner med olika kompetenser från olika delar av den kommunala förvaltningsorganisationen. Projektets styrgrupp utgörs av chefer från samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. Projektets politiska referensgrupp har bestått av majoritets- och oppositionspolitiker från kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden.

Tidig dialog

I november 2016 och januari 2017 hölls en tidig medborgardialog genom fem workshoppar. Syftet var att samla in synpunkter om centralortens framtida utveckling och informera om att en fördjupad översiktsplan tas fram. Workshoparna riktade sig till allmänhet, föreningar, tjänstepersoner, politiker, myndigheter och näringsliv. Fokus för workshoparna var behovet av utveckling i centralorten på 20 års sikt inom följande områden: bostäder, fritid och nöje, infrastruktur och trafik, samt näringsliv och handel. Totalt deltog 127 deltagare (43 % kvinnor och 57 % män) vid fem tillfällen med representanter från allmänhet, föreningar, den kommunala förvaltningen, politiska nämnder och näringsliv. Fördelning av workshopdeltagare såg ut på följande sätt:

- 43 deltagare fördelade i 12 workshopgrupper med allmänhet, föreningar, fritidspolitiker

- 56 deltagare fördelade i 11 workshopgrupper med tjänstepersoner, politiker och myndigheter
- 28 deltagare fördelade i 5 workshopgrupper från näringsliv och näringslivsorganisationer

Analysen av de insamlade synpunkterna har utgjort ett underlag vid framtagandet av den fördjupade översiktsplanen. Analysen finns tillgänglig på projektets webbsida: www.ornskoldsvik.se/fop.

Samråd, utställning och antagande

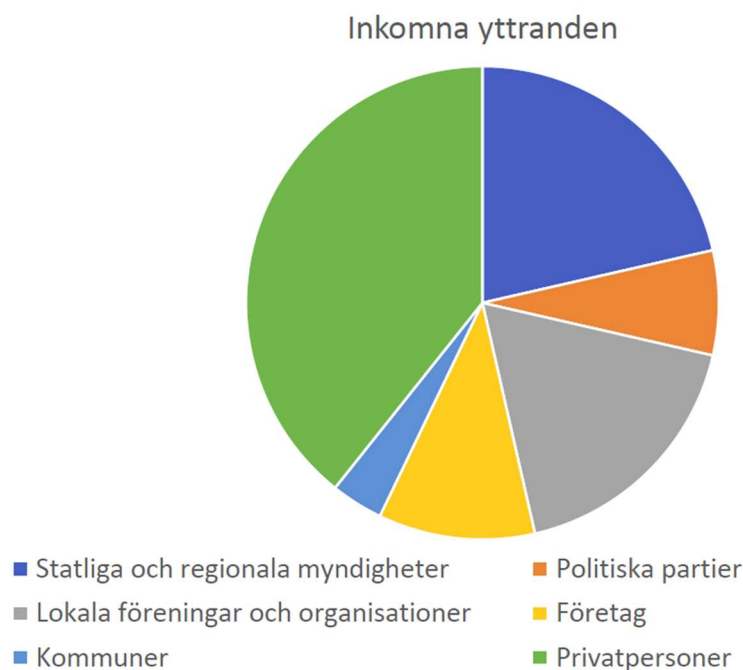
När kommunen upprättar eller ändrar en översiktsplan ska det samrådats med bland andra länsstyrelsen och grannkommuner med flera. Kommuninvånarna ska också ges chansen att säga sin mening. Efter samrådet görs de ändringar kommunen anser befogade och synpunkterna samlas i en samrådsredogörelse där även de förändringar som synpunkterna föranlett redovisas. Därefter ställs det slutliga förslaget ut i minst två månader och berörda får en ny chans att tycka till om de förändringar som gjorts efter samrådet. Länsstyrelsen lämnar i detta skede ett granskningsyttrande. Efter utställningsperioden redogör kommunen för och svarar på de synpunkter som kommit under utställningen i ett särskilt utlåtande. Efter utställningsperioden görs eventuella justeringar och sedan antas översiktsplanen i kommunfullmäktige.

Samråd

Förslaget till Fördjupad översiktsplan för Örnköldsviks centralort var ute på allmänt samråd från den 7 september till 7 november 2018. Under samrådet kom 61 yttranden in: 10 från statliga och regionala myndigheter, 4 från kommunala nämnder och råd, 5 från politiska partier, 13 från lokala föreningar och organisationer, 4 från företag i kommunen och 23 från privatpersoner. Alla yttranden och synpunkter har sammanställts och besvarats i en samrådsredogörelse.

Redovisning av utställningen

Förslaget till Fördjupad översiktsplan för Örnsköldsviks centralort var ute för granskning under två månader från 1 april till 1 juni 2019. Under utställningen kom 28 yttranden in: 6 från statliga och regionala myndigheter, 2 från politiska partier, 5 från lokala föreningar och organisationer, 3 från företag i kommunen, 1 från kommuner och 11 från privatpersoner.

Utställningen av planförslaget ägde rum i kommunhuset Kronan och utställningen har varit öppen för allmänheten. Under utställningstiden har det varit möjligt att komma med synpunkter angående planförslaget genom olika kanaler, bland annat via e-post, via ett webbformulär på kommunens hemsida, via ett pappersformulär i kommunhuset Kronan och via brev. Kungörelsen om utställning har redovisats på kommunens hemsida, i tidningarna Örnsköldsviks Allehanda, Tidningen 7 och Nolaskogs. Dessutom har ett e-postutskick gått ut till flera berörda aktörer.

Alla yttranden och synpunkter har sammanställts och besvarats i detta dokument. Synpunkterna behandlar såväl övergripande frågor som enskildheter i planförslaget och innehåller i många fall önskemål om kompletteringar och förtydliganden av planens innehåll.

Ändringar efter utställningen

I detta avsnitt redovisas kortfattat de betydande ändringar som har genomförts i planförslaget efter utställningen. Inga principiella ändringar har gjorts efter utställningen. För att se resonemang kring en del av de ändringar som har gjorts, läs nedan under svaren till de inkomna yttrandena.

De betydande ändringar som har gjorts är:

- De ofärdiga fördjupade översiktsplaner som omnämns på s. 1 har plockats bort då de inte har antagits i något politiskt beslut.
- Ett förtydligande att Örnsköldsviks kommuns vision om en befolkningsökning till ca 65 000 personer innefattar bland annat inflyttare, arbetspendlare och besökare görs på s. 4.

- Texten om Världsklass Örnköldsviks vision har flyttats från s. 4 till s. 3 eftersom visionen numera är samma som den som Kommunfullmäktige antagit.
- Förtydliganden kring att en omdragning av väg E4 genom Åsberget inte ännu är definitiv görs på s. 5, 20 och 21.
- En mening har lagts till på s. 12 om att indragna partier och prång på bottenvåningar mot allmän plats ska undvikas.
- Ett nytt avsnitt om konst på allmän plats och en inriktning har lagts till på s. 12.
- Begreppet "lägre bebyggelse" har bytts ut mot "byggnadshöjder anpassas till befintliga omgivande byggnadshöjder" i kartan på s. 17.
- Den södra delen av området på Kusthöjden som pekats ut som lämplig för högre bebyggelse i kartan på s. 17 har tagits bort.
- En mening har lagts till på s. 17 om att utskjutande byggnadsdelar i kvartersmark är olämpligt.
- Tre inriktningar under avsnittet "bebyggelse" (s.19) har tagits bort då de också återfinns på annan plats i den fördjupade översiktsplanen.
- En ny inriktning på s. 19 om att kommunen ska verka för ett ökat byggande i trä har lagts till.
- En ny inriktning på s. 19 om att förtätning bland annat kan ske genom anläggandet av flytande byggnader på vatten i anslutning till befintlig bebyggelse har lagts till.
- En ny åtgärd har lagts till på s. 19 om att lämpligheten kring byggande på vatten ska utredas närmare i kommande arbete med översiktsplanen.
- Inriktning nummer 3 under "Stockholmskurvan – Vikingakorset" på sida 21 justeras för att tydliggöra att bostadsbebyggelse kan prövas längs centralesplanaden.
- Under avsnitten om de föreslagna bostadsområdena (s. 24) har exempel på vilka byggnadstyper som är lämpliga plockats bort. Beskrivningar om huruvida småskalig eller blandad bebyggelse är mest lämplig står dock kvar.
- Den tredje inriktningen om friyta för boende på s. 23 ändras så att syftet med inriktningen förtydligas.
- I den femte inriktningen om friyta för boende på s. 23 ändras en femtedel till en sjättedel.
- En del av det övergripande norra verksamhetsområdet har plockats bort så att det inte omfattar jordbruksmark vid byn Hole (syns bl.a. på kartan på s. 33).
- Ett kort stycke samt en åtgärd har lagts till om behovet av att utreda en ny trafiklösning vid framtida utveckling av Norra verksamhetsområdet har lagts till på s. 33.
- Texten om korsningen E4/348 på s. 34 har skrivits om för att tydliggöra att inga verksamheter ska utvecklas i området innan den definitiva placeringen av korsningen har beslutats.
- Text och inriktningar på sidorna 34, 37, 47 samt 58 angående elfordon och laddstationer omformuleras så att fordon som drivs av andra alternativa drivmedel inkluderas.
- Inriktningen om att kollektivtrafiken ska ingå som en naturlig del i den fysiska planeringen på s. 36 förlängs så att det också står att den ska underlätta en effektiv linjedragning och bra tidhållning i kollektivtrafiken läggs in under avsnittet om kollektivtrafik.
- Avsnittet om Skotertrafik på s. 38 har förkortats och hänvisar nu till kommunens lokala trafikföreskrifter.
- Åtgärden på s. 38 om att göra en infrastrukturutredning för godstransporter och flöden via sjöfart, väg och järnväg har ersatts med åtgärden om att planera för de viktiga investeringarna som föreslås i den nu befintliga infrastrukturutredningen för framtida godstransporter.
- I avsnittet om Tätortsnära jordbruksmark och odlingslandskap (s. 41) görs ett antal förtydliganden. Bland annat läggs beskrivningen av begreppen brukningsvärd jordbruksmark och väsentligt samhällsintresse in i texten. Meningen om brukningsvärd jordbruksmark stryks

från en inriktning och läggs in i texten och meningen om väsentligt samhällsintresse kopieras in från ordlistan. Inriktningen om att marken med lägst produktionsvärde ska väljas stryks.

- En ny inriktning om att kommunen ser positivt på en utökning av kolonilottsområdet i Tvillingsta läggs till på s. 42.
- En ny inriktning om att kommunen ska verka för fler kolonilotter läggs till på sida 43.
- En inriktning läggs in på s. 41 som betonar att friluftsområdena som pekas ut ska ses som schematiska och mindre justeringar genomförs i friluftsområdena.
- En hänvisning till det Strategiska kulturarvsprogrammet för Västernorrland läggs in på s. 44.
- Åtgärden att stationshusets första våning ska återställas på s. 44 plockas bort.
- Kommunens ställningstagande angående riksintresset för kulturmiljö på Arnäsbacken på s. 45–46 plockas bort.
- En ny inriktning på s. 47 läggs till om att verka för bättre infrastruktur för laddbara fordon.
- Flera förtydliganden har gjorts angående transportleder med farligt gods. Inriktningarna och texten har förtydligats utifrån figuren och resonemanget som har legat till grund till avsnittet. Begreppen riskhanteringsavstånd och skyddsavstånd som tidigare har blandats ihop på ett antal ställen används numera korrekt.
- Stycket om lämplig infartsväg till Domsjö verksamhetsområde med hänsyn till farligt gods på s. 52 har ändrats eftersom en framtida utredning behöver avgöra vilken väg in till Domsjö verksamhetsområde som är mest lämplig. Antingen Brogatan eller Modovägen kan komma att bli aktuella.

Digital karta

Här sammanfattas de ändringar som har gjorts i planens digitala karta. De ändringar som har gjorts i planens kartmaterial är också gjorda i den digitala kartan, men ett antal underlag återfinns bara i den digitala kartan.

- Kollektivtrafiklinjer har lagts till i kartan som ett underlag.
- Omfattningen av det övergripande Norra verksamhetsområdet har ändrats så att jordbruksmarken omkring Hole inte längre är med.
- Den södra delen av området på Kusthöjden som pekats ut som lämplig för högre bebyggelse har tagits bort.
- Friluftsområdena plockas bort från den digitala kartan.

Strategisk miljökonsekvensbeskrivning

Här sammanfattas de ändringarna som har gjorts i planens medföljande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) efter samrådet. Övriga, mindre omfattande, korrigeringar än de som beskrivs nedan har gjorts i MKB utifrån ändringar som gjorts i den fördjupade översiktsplanen.

- En karta har lagts in i miljökonsekvensbeskrivningen som redovisar tågflödet för vardagsmedeldygn (VMD) för tåg på järnvägssträckorna inom centralorten. Den kan användas som underlag för att avgöra behovet av skyddsavstånd vid exploateringar i närheten av järnvägarna.
- Ändringar har gjorts med anledning av de förtydliganden som gjorts i planen angående transportleder för farligt gods.

- Mindre ändringar har gjorts med anledning av ändringarna i planen om lämplig infartsväg till Domsjö verksamhetsområde.

Inkomna yttranden

Nedan samlas alla enskilda yttranden som har inkommit under utställningsperioden samt kortare svar på dessa.

Statliga och regionala organisationer

<p>Polismyndigheten</p> <p>Lokalpolisområdet har tagit del av förslaget till översiktsplan för Örnsköldsvik centralort.</p> <p>Lokalpolisområdet har inga synpunkter.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Yttrandet föranleder inga ändringar.</p>
<p>Trafikverket</p> <p>Trafikverkets yttrande avseende fördjupad översiktsplan för Örnsköldsviks centralort.</p> <p>Trafikverket har tagit del av rubricerat ärende för yttrande.</p> <ul style="list-style-type: none">• Trafikverket vill förtydliga att det är regeringen som fattar finansieringsbeslut. Trafikverket tillsammans med bl.a. Örnsköldsviks kommun tar fram underlag inför kommande revidering av Nationella Plan. När man läser samrådsredogörelsen kan man få en felaktig uppfattning om vem som fattar beslutet.• Det bör framgå i FÖP att innan näringslivsverksamheter kan utvecklas vid E4 i Överhörnäs bör man veta var en framtida trafikplats ska ligga.• Det bör förtydligas i FÖP att för samtliga farligt godsleder gäller att nya byggnader ska uppföras på ett minsta riskhanteringsavstånd om 40 meter från vägområdet.	<p>Kommentarer:</p> <p>Örnsköldsviks kommun är medvetna om att finansieringsbeslutet fattas av regeringen och ursäktar otydligheten från samrådsredogörelsen.</p> <p>Skrivningarna om den framtida trafikplatsen mellan E4 och 348 ändras enligt Trafikverkets förslag.</p> <p>Ett förtydligande att det är ett minsta riskhanteringsavstånd om 40 meter från vägområdet läggs till i den fördjupade översiktsplanen. Det förtydligas också att det här gäller för farligt gods på vägnätet.</p> <p>För Trafikverkets kännedom:</p> <p>Skrivningen om att Brogatan kommer att vara den mest lämpade infartsvägen för farligt gods till Domsjös verksamhetsområde efter det att Åsbergstunneln byggts ändras. Vidare utredningar behövs gällande vilken av de två infartsvägarna Modovägen eller Brogatan som är mest lämpade.</p> <p>En åtgärd om behovet av att utreda en ny trafiklösning utmed E4 vid Bröstarondellen och norrut mot trafikplatsen vid Arnäsvall läggs till. Detta är nödvändigt i den</p>

	fortsatta planeringen av Norra verksamhetsområdet
<p>Länsstyrelsen Västernorrland</p> <p>Yttrande över fördjupad översiktsplan Örnsköldsviks centralort</p> <p>Bakgrund Örnsköldsviks kommun har upprättat ett förslag till en fördjupad översiktsplan över centralorten. Översiktsplanen är utställd för granskning enligt 3 kapitlet 12 § plan- och bygglagen (2010:900). Länsstyrelsen yttrade sig 21 november över samrådsversionen av planförslaget. Enligt 3 kapitlet 16 § plan- och bygglagen ska länsstyrelsen under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Detta granskningsyttrande utgör statens samordnade syn på förslaget och ska ingå som en del i den blivande översiktsplanen.</p> <p>Av yttrandet ska det framgå om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken, 2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs, 3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken, 4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och 5. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. <p>Förhållande till kommunomfattande översiktsplan</p> <p>Örnsköldsvik har en kommunomfattande översiktsplan som antogs 2012. I och med framtagandet av den fördjupade översiktsplanen över centralorten så upphävs bestämmelserna i den kommunomfattande och ersätts av den aktuella fördjupningen. Den fördjupade översiktsplanen kommer att ersätta bestämmelserna för centralorten som anges i den kommunomfattande översiktsplanen. Den aktuella fördjupande översiktsplanen över centralorten kommer dessutom att ersätta tidigare fördjupningar för Själevad (2007), Centrum (2005), Inre hamnen (2002), Norra industriområdet (2002) och E4 genom Örnsköldsviks centralort (1993).</p> <p>Sammanfattande synpunkter</p> <p>Länsstyrelsen ser positivt på framtagandet av den fördjupade översiktsplanen över Örnsköldsviks centralort. Kommunen redovisar på ett tydligt sätt hur de vill att centralorten ska utvecklas och den fördjupade översiktsplanen är en värdefull vägledning för</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Riksintressen</p> <p>Flera av de riksintressen som finns inom kommunen överensstämmer väl med den i den fördjupade översiktsplanen föreslagna markanvändningen, och det finns flera inriktningar som främjar riksintressenas värden.</p> <p>För bl.a. Moälven gäller de riktlinjer som finns i den kommunomfattande översiktsplanen som ger goda förutsättningar för att öka riksintressets värden.</p> <p>Riksintresse friluftsliv Kommunen arbetar aktivt för att säkra den mark som behövs för Höga kusten-leden genom att säkerställa att det finns avtal med berörda markägare och att dessa revideras då så krävs. Höga kusten-ledens sträckning är en fråga som får anses vara högst väsentlig vid planering av markanvändning och något som i egenskap av allmänt intresse alltid är med i avvägningen då den berörs.</p> <p>Riksintresse för totalförsvarets militära del Synpunkterna föranleder inga ändringar.</p> <p>Riksintresse för kommunikation Synpunkterna föranleder inga ändringar.</p> <p>Riksintresse för kulturmiljö</p> <p>Med tanke på att det i planförslaget finns texter som</p>

kommande exploateringar. Den fördjupade översiktsplanen är strukturerad och tydlig och i kombination med den digitala kartan över den föreslagna markanvändningen ges en överskådlig bild av den kommande utvecklingen av centralorten.

Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunen verkar för att minska biltrafiken genom centralorten genom att genomföra åtgärder som syftar till att få fler att välja att cykla, gå eller åka kollektivt. Detta ligger även i linje med arbetet för en hållbar miljö och är ett viktigt instrument för att minska luftföroeningarna i centrum inom en överskådlig framtid.

De synpunkter som framkom under samrådet har till stora delar beaktats av kommunen och tillgodosetts i den fördjupade översiktsplanen. Länsstyrelsens kvarstående synpunkter rör främst hantering av riskavstånd för farligt gods och miljö kvalitetsnormer för vatten.

Länsstyrelsen anser att det finns oklarheter gällande bedömningen av riskavstånd till väg och järnväg. Örnsköldsviks kommun har använt sig av riktlinjer från både Stockholms och Norrbottens län, det saknas dock ett resonemang kring hur dessa kan tillämpas utifrån Örnsköldsviks lokala förutsättningar. Länsstyrelsen anser vidare att ett generellt ställningstagande kring hur kommunen ska hantera nya verksamheter, alternativt förändring av befintliga, kan läggas till i den fördjupade översiktsplanen.

Länsstyrelsen finner att en översiktlig beskrivning av vilka de viktigaste utmaningarna för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten med fördel kan läggas till i planen.

Miljökonsekvensbeskrivningen har efter samrådet reviderats där viss information från samrådsversionen strukits till den nu liggande konsekvensbeskrivningen. Länsstyrelsen efterfrågar en motivering till borttagandet av informationen kring aktuell vattenstatus som fanns i en tabell i samrådshandlingen.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Riksintressen

I samrådsredogörelsen påpekade länsstyrelsen att det vore fördelaktigt om översiktsplanen kompletterades med förslag på markanvändning eller riktlinjer för att stärka värdena hos berörda riksintressen. Länsstyrelsen anser att detta hade tydliggjort på vilket sätt kommunen beaktar berörda riksintressen. Länsstyrelsen bedömer dock att planerad markanvändning följer berörda riksintressens värden.

Riksintresse friluftsliv

Kommunen har efter samrådsversionen lagt till en beskrivning av värdet för Höga kusten-leden som är ett utpekade riksintresse för

motsäger varandra gällande riksintresset på Arnäsbacken i planförslaget plockas inriktningen om kulturmiljö samt löptext som beskriver Örnsköldsviks kommuns ställningstagande bort. Vidare dialog med Länsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet gällande revideringen av riksintresset.

Riksintresse för Godstrafik, sjöfart och hamnar

Synpunkterna föranleder inga ändringar.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Den information som fanns i textrutan som togs bort under avsnitt 5.7.4 återfinns på andra platser i miljökonsekvensbeskrivningen. Bland annat finns informationen i den sammanfattande tabellen i början av dokumentet, samt mer utbroderat i tabellerna som följer varje avsnitt.

I rutan längst ner i avsnittet (5.7.4) framkommer det att särskilda åtgärder krävs för att förebygga, motverka och hindra negativa effekter kan följa av planförslaget.

Exempel på andra utmaningar än förorenade områden läggs in i planen. I miljökonsekvensbeskrivningen finns den tabellen som togs bort efter samrådet som beskriver ekologisk och kemisk status för de vattenförekomsterna som finns i centralorten och som omfattas av VISS. Under avsnitt 7.2.4 *Bedömning avseende vattenförekomster* redogörs kortfattat för vattenförekomsternas ekologiska status och andra exempel på påverkan på kemisk status (t.ex.

friluftsliv enligt miljöbalkens tredje kapitel. I värdebeskrivningen skulle ett förtydligande gällande hur riksintresset tas tillvara i planeringsinriktningen kunna läggas till. Länsstyrelsen anser dock att kommunen i stort jobbar utifrån de nationella friluftspolitiska målen och ser ingen konflikt mellan riksintresse för friluftsliv och den planerade markanvändningen.

Riksintresse för totalförsvarets militära del

Efter samrådet har kommunen gjort vissa revideringar i avsnittet gällande riksintressen. Bland annat har en rubrik gällande riksintresse för Försvarsmakten lagts till och inriktningen har kompletterats med att försvarsmakten ska kontaktas avseende alla ärenden gällande höga objekt (högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse, och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse). Kommunen redovisar på ett tydligt sätt vilka riksintressen som finns inom planområdet både i form av kartunderlag samt en kortare beskrivning av respektive riksintresse.

Riksintresse för kommunikation

En omdragning av E4 genom Åsberget är utpekad som ett riksintresse för kommunikation, vilket också tydligt beskrivs i den fördjupade översiktsplanen. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen beaktar riksintresset i sin planeringsinriktning för centralorten och tar hänsyn till den planerade Åsbergstunneln gällande exploatering och förändring av befintlig bebyggelse.

Riksintresse för kulturmiljö

Arnäsbacken är ett fornlämningsområde för kulturmiljövård som är utpekad som riksintresse och är beläget inom centralorten. Det pågår för tillfället en översyn av riksintresse för kulturmiljövård i Örnköldsvik för att revidera motiven och gränsdragningen av riksintresset. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning om att det är rimligt att invänta Riksantikvarieämbetets beslut angående Arnäsbacken innan ändringarna läggs till i översiktsplanen.

Riksintresse för Godstrafik, sjöfart och hamnar

Enligt inriktningen i den fördjupade översiktsplanen ska kommunen verka för att Örnköldsviks hamns riksintresse ska begränsas till delar som är av riksintresse för sjöfarten istället för att omfatta hela Örnköldsviksfjärden till Bonässund. I samrådsskedet yttrade sig Trafikverket om att det är Trafikverket Region Mitt som i dialog med Trafikverket nationellt prioriterar vilka riksintressen som ska preciseras. Örnköldsviks kommun kommer att föra samtal med Trafikverket gällande både riksintresset och infrastrukturutredningen.

Miljö kvalitetsnormer

övergödning), samt exempel på påverkansfaktorer.

Den åtgärd som finns i planen (s. 48) om att sammanställa vad som är utfört och vad som saknas för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten är en viktig åtgärd för kommunens arbete med att identifiera lämpliga åtgärder med hänsyn till exempelvis fysiska förändringar. Kommunens styrdokument för dagvatten samt vatten och avlopp innehåller ett antal åtgärder som syftar till att uppnå miljö kvalitetsnormerna inom kommunen.

Miljö kvalitetsnormer för luft

Synpunkterna föranleder inga ändringar.

Område för landsbygdsutveckling i strandnära läge

Eftersom inga nya ställningstaganden har tagit gällande LIS-områden väljer vi att bara redovisa dessa i kommunkartan. I planen finns en hänvisning till både LIS-planen (där samma kartor finns) och den digitala kartan.

Mellankommunala intressen

Synpunkterna föranleder inga ändringar.

Hälsa, säkerhet och risker för olyckor, översvämning och erosion

Farligt gods

Flera förtydliganden har gjorts med anledning av Länsstyrelsens yttrande. Inriktningarna och texten har förtydligats utifrån figuren och resonemanget som har legat till grund till avsnittet. Begreppen riskhanteringsavstånd och skyddsavstånd som tidigare har

Miljökvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen finner att en översiktlig beskrivning kring vilka de viktigaste utmaningarna för att nå miljökvalitetsnormerna för vatten hade varit värdefull att ta med i översiktsplanen.

Efter samrådet har viss revidering skett i konsekvensbeskrivningen där bland annat den särskilda textruta i samrådshandlingens MKB under avsnittet 5.7.4 "Genomförandet av den fördjupade översiktsplanen bedöms kunna medföra betydande miljöeffekter avseende aspekten vatten, recipienter och vattentäkter" tagits bort till den nu liggande utställningshandlingen. Länsstyrelsen efterfrågar en motivering till borttagandet av denna information. Den samlade miljöskulden som avses i länsstyrelsens samrådsyttrande var tänkt att förstås som större än enbart den belastning av vattenmiljön som förorenade områden innebär. Denna belastning är givetvis betydelsefull, men även andra former av belastning/påverkan som fysiska förändringar av vattenmiljön och övergödning kan anses ingå i den samlade miljöskulden. Det hade därför varit önskvärt att dessa problemområden för vattenmiljön hanterades i översiktsplanen, i synnerhet mot bakgrund av att informationen kring aktuell vattenstatus som fanns i tabell i samrådshandlingen nu strukits. Den åtgärd att sammanställa vad som är utfört och vad som saknas för att nå miljökvalitetsnormerna för vatten (s. 48) som kommunen avser genomföra är positiv och angelägen och kanske kan ses som skäl att inte fördjupa informationen i själva översiktsplanen, men detta bör då tydligt framgå i miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljökvalitetsnormer för luft

Efter samrådet har kommunen lagt till en hänvisning till miljökonsekvensbeskrivningen där mer detaljerad information kring luftkvaliteten i Örnsköldsviks centrum ges. Konsekvensbeskrivningen har kompletterats med konkreta åtgärder som sker i kommunen för att förbättra luftkvaliteten. Kommunen har sedan tidigare ett åtgärdsprogram för partiklar och ett för kvävedioxid är underframtagande. Länsstyrelsen anser att kommunen genom kompletteringar i konsekvensbeskrivningen redovisar konkreta åtgärder för att förbättra luftkvaliteten på ett tillfredsställande sätt. Det är även positivt att kommunen verkar för att minska biltrafiken genom att uppmana fler att gå, cykla eller välja kollektivt resande.

Område för landsbygdsutveckling i strandnära läge

Inget nytt ställningstagande gällande LIS-områden har gjorts i och med den fördjupade översiktsplanen. De områden som berörs av LIS finns redovisade i den digitala kartan på kommunen hemsida men kan med fördel även redovisas i form av en karta i den fördjupade översiktsplanen.

blandats ihop på ett antal ställen används numera korrekt.

De riktlinjer som har tagits fram har tagits fram med stöd från riktlinjedokument ifrån bland andra Länsstyrelserna i Norrbottens, Västra Götalands, Skåne och Stockholms län. Eftersom Göteborgs och Malmös kommuner har ungefär samma mängd farligt gods som Örnsköldsviks kommun har dessa kommuners riktlinjer varit en utgångspunkt för arbetet med att ta fram lämpliga avstånd och riktlinjer. De avstånd och riktlinjer som används i den fördjupade översiktsplanen är också baserade på riskanalyser som har tagits fram i nybyggnadsområden som berörts av farligt gods i Örnsköldsviks kommun.

Synpunkten gällande statistik av hur vältrafikerade järnvägarna i Örnsköldsviks kommun är beaktas. En ny karta läggs in i miljökonsekvensbeskrivningen som redovisar årsdygnstrafiken för tågtrafik på järnvägarna inom centralorten.

Ett antal mindre förtydligande görs i avsnittet om farligt gods och vilket vägval som är mest lämpligt för framtida godstransporter in till Domsjö verksamhetsområde öppnas upp i texten. Både Brogatan och Modovägen kan komma att bli aktuellt efter en eventuell Åsbergstunnel, det är något som en framtida utredning får avgöra.

Risker i samband med exploatering i närhet till verksamheter

Under avsnittet om industriverksamhet i centralorten i planen finns en inriktning som

Mellankommunala intressen

Efter samrådet har kommunen relaterat översiktsplanens koppling till den befintliga utvecklingsstrategin och de tre övergripande målen i den. Den fördjupade översiktsplanen beskriver på ett konkret och tydligt sätt kommunens roll i regionen och hur planens inriktning relaterar till utvecklingsstrategins mål.

Hälsa, säkerhet och risker för olyckor, översvämning och erosion

Farligt gods

Efter samrådet har kommunen omarbetat en del av innehållet som rör farligt gods och vissa motsägelser i texten har tagits bort. Länsstyrelsen anser dock att det fortsättningsvis finns en del oklarheter gällande bedömningen av skyddsavstånd till väg och järnväg. Kommunen har använt sig av riktlinjer från Stockholms län gällande riskhanteringsavstånd från vägar där farligt gods transporteras samt riktlinjer hämtade från Norrbottens län gällande riskhanteringsavståndet från järnväg. Länsstyrelsen skulle vilja se ett resonemang kring hur dessa riktlinjer är tillämpliga utifrån de lokala förutsättningarna i Örnsköldsvik och varför man valt att använda sig av just dessa.

Vissa av de utpekade utvecklingsområdena ligger i anslutning till järnvägen som är transportled för farligt gods. Det vore därför önskvärt att det i miljökonsekvensbeskrivningen redovisas i vilken omfattning sträckan trafikeras i dagsläget och om det förväntas ske en framtida ökning av tågtrafiken.

Risker i samband med exploatering i närhet till vägar

Kommunen skriver att särskild hänsyn ska tas till de verksamheter som bedrivs i Domsjö verksamhetsområde, Järveds oljehamn och Svedjeholmen ifråga om riskhanteringsavstånd till industrier. Inriktningen för riskhanteringsavståndet är dock endast kopplat till Domsjö verksamhetsområde. Länsstyrelsen anser att ett generellt resonemang kring hanteringen av nya verksamheter, alternativt förändring av befintliga, med fördel kan läggas till i den fördjupade översiktsplanen.

Buller

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har som åtgärd i översiktsplanen att genomföra bullermätningar och bullerkarteringar för centralorten. Inriktningen säger att bullerfrågan ska uppmärksammas tidigt i all trafik – och bebyggelseplanering. Det är även positivt att kommunen i utställningshandlingen lyfter arbetet med att verka för minskad biltrafik genom de centrala delarna av Örnsköldsvik som en konkret åtgärd. I konsekvensbeskrivning finns flera planerade åtgärder för att minska bullret beskrivna, bland annat att kommunen avser att ta fram en trafikstrategi. Länsstyrelsen anser att trafikstrategin

lyder "Riskfyllda och miljöstörande verksamheter bör inte lokaliseras i anslutning till bostäder, omsorgs- och vårdbyggnader, skolor, vattentäkter eller andra känsliga mark- och vattenområden". Den här inriktningen täcker på ett generellt plan det som Länsstyrelsen efterfrågar. För varje verksamhet som Räddningstjänsten identifierar som riskfyllda görs särskilda riskbedömningar.

Buller

Synpunkterna föranleder inga ändringar

Klimatanpassning

Synpunkterna föranleder inga ändringar. Boverket skriver i sin vägledning att översiktsplanernas riskbedömningar gällande klimatanpassning bör kunna genomföras med hjälp av underlag från nationella och regionala myndigheter. Därför vill Örnsköldsviks kommun trycka på behovet av att det tas fram fler underlag på regional och nationell nivå.

Energi

Kommunen tar med sig synpunkterna om det framtida elbehovet till arbetet med den kommunomfattande översiktsplanen.

Kulturmiljö

Kulturmiljöstrategin som ska tas fram är en motsvarighet till det som annars kallas för kommunalt kulturmiljöprogram. Detta förtydligas i planen och begreppet "kommunens styrdokument för kulturmiljö" används istället.

kommer att bli ett värdefullt planeringsunderlag inför framtida exploatering.

Klimatanpassning

Kommunen har lyft in vikten av klimatanpassning i den fördjupade översiktsplanen och redovisar tre konkreta åtgärder kopplade till arbetet med klimatanpassning. Dessa åtgärder är bland annat att ta fram en skyfallsanalys för centralorten samt att kartlägga riskområden för ras och skred. Länsstyrelsen anser att dessa underlag bör tas fram skyndsamt då det är en värdefull grund för att bedöma lämpligheten av kommande exploateringar och dess påverkan.

Övriga synpunkter

Energi

I samrådsskedet lämnade Svenska kraftnät synpunkter gällande hur energifrågan hanterades i den fördjupade översiktsplanen. Kommunen har sedan dess reviderat avsnittet för "energi" och inriktningen gör nu gällande att förutsättningarna för anslutning till fjärrvärme – och fjärrkylanätet beaktas vid lokalisering av ny bebyggelse. Svenska kraftnät anser dock att kommunen tydligare kan redogöra för hur det framtida elbehovet i kommunen planeras för och beaktas. Länsstyrelsen anser att energifrågan har stor tyngd och att kommunen med fördel kan ta med sig synpunkterna gällande redovisning av elbehovet till arbetet med den kommunomfattande översiktsplanen.

Kulturmiljö

Kommunen har som åtgärd i den fördjupade översiktsplanen att ta fram en kulturmiljöstrategi som ska revideras varje mandatperiod. Länsstyrelsen anser att innehållet i nämnda kulturmiljöstrategi skulle kunna preciseras då det är oklart om det är ett kulturmiljöprogram som åsyftas eller ett annat strategidokument kopplat till kulturmiljö. Länsstyrelsen vill påpeka att utformandet av ett strategiskt dokument för hanteringen av kulturmiljö bör ske så att det fungerar vägledande för planeringsarbetet och ha en tydlig ambition gällande bevarande och utveckling av kulturmiljön.

Kommunikation

Det bör förtydligas att det är regeringen som fattar finansieringsbeslut för nationella infrastrukturåtgärder. Det är värt att belysa att det är Trafikverket som tillsammans med bl.a. Örnsköldsviks kommun tar fram underlag inför kommande revidering av nationell plan, men beslut om finansiering ligger hos regeringen.

Näringsliv/Tillväxt/Verksamheter/Handel

Kommunikation

Noteras. Synpunkterna föranleder inga förändringar.

Näringsliv/Tillväxt/Verksamheter/Handel

Se svaret på Trafikverkets yttrande.

<p>Överhörns är utpekade som ett lämpligt område för verksamhet. Det borde dock framgå tydligare i den fördjupade översiktsplanen att ingen näringslivsutveckling kan ske innan man vet var en framtida trafikplats ska ligga.</p>	
<p>Havs- och vattenmyndigheten</p> <p>Hej, Havs- och vattenmyndigheten har tagit del av samrådsunderlaget i rubricerat ärende. Myndigheten avstår från att lämna synpunkter på underlaget. Det innebär inte att myndigheten tagit ställning i sakfrågan eller till handlingarna i ärendet.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Yttrandet föranleder ingen ändring av planen.</p>
<p>Region Västernorrland</p> <p>Region Västernorrland tackar för möjligheten att få lämna synpunkter på förslag till fördjupad översiktsplan för Örnsköldsviks centralort. Kommunen har beaktat flera av våra synpunkter från samrådet på ett tillfredställande sätt. Region Västernorrland har dock några kvarstående synpunkter inför antagandet.</p> <p>Översiktsplanens målsättning gällande tillgänglighet i kollektivtrafiken bör i enlighet med trafikförsörjningsprogrammets ambitioner – omfatta hela stadstrafiken, vilket fortfarande inte är tydliggjort i planen.</p> <p>Vi saknar referens i översiktsplanen till Strategiskt kulturarvprogram för Västernorrland 2017-2020, vilket med fördel skulle kunna inarbetas så att exempelvis museets innehåll som en gemensam kunskapskälla beskrivs i översiktsplanen. Regionen vill återigen lyfta vikten av att tillämpa den så kallade enprocentregeln för konstnärlig utsmyckning av det offentliga rummet i samband med investeringar.</p> <p>När det gäller övervägandet kring särskilda boenden och lokaler för regionens behov i anslutning till Örnsköldsviks sjukhus, så konstaterar Region Västernorrland att kommunen justerat friluftsområdet, så att det inte längre berör en eventuell utveckling av sjukhusområdet, vilket är positivt. Området kring sjukhuset berörs av riksintresse för framtida väg (ny E4 i tunnel genom Åsberget) och av ett riskhanteringsavstånd för järnväg. Regionen är medveten om att det kan innebära ett behov av fördjupade utredningar om ny bebyggelse ska planeras.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Under avsnittet om Kollektivtrafik finns en inriktning som säger att <i>Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig och användbar för alla</i>. Denna inriktning är utformad i enlighet med trafikförsörjningsprogrammets ambitioner. För Busstorget har enskilda inriktningar om tillgänglighet tagits fram för att Busstorget utgör en viktig målpunkt för kollektivtrafiken i Örnsköldsvik.</p> <p>En hänvisning till det strategiska kulturarvprogrammet läggs till under avsnittet om kulturmiljö. Vi har valt att inte lyfta fram enprocentregeln i det här dokumentet, men har lagt in ett nytt stycke samt inriktning om vikten av konst på allmän plats.</p>
<p>Din Tur</p> <p>Det är positivt att ni lyfter fram och prioriterar kollektivtrafiken.</p> <p>Under Del 4: Trafik och kommunikation, Kollektivtrafik s36: - Fundera på hur de kollektiva resorna ska öka, är det kollektivtrafikens marknadsandel av det totala antalet resor? (kollektivtrafik/buss/gång/bil osv)</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Under Del 4: Trafik och kommunikation, Kollektivtrafik s36: Det förtydligas i planen vad som avses med ett ökat resande, nämligen både fler resenärer och en effektivare kollektivtrafik.</p>

<p>Eller är det antalet påstigningar som ska öka? Det skulle förtydliga om ni skrev att exempelvis kollektivtrafikens marknadsandel ska öka.</p> <p>- Lägg gärna till en punkt liknande den om turtäthet att: Den fysiska planeringen ska underlätta en effektiv linjedragning och bra tidhållning för kollektivtrafiken.</p> <p>- Om möjligt, har ni övervägt en karta som visar placeringen för Viktoriaesplanaden och örnparken? Alternativt att hänvisa till bilden på sidan 12?</p> <p>Under del 2: Stadsbilden, Busstorget Örnparken s14: Angående punkterna: "Busstrafiken norrut längs Nygatan med hållplatser för landsortsbussar bör minimeras för att ge gatan en annan karaktär" och "Ändra utformningen på Viktoriaesplanaden för att förbättra tillgängligheten för landsortsbustrafiken till Örnparken."</p> <p>Det är viktigt att den nya utformningen främjar en effektiv och lätt linjedragning mellan Örnparken – Nolaskolan och Örnsköldsviks sjukhus. Undvik omvägar för bussen, rödljus eller onödig trafikträngsel. Kollektivtrafik som passerar E4 bör få signalprioritering. Vid busshållplatserna ska det utöver säkerheten och tillgängligheten för passagerarna vara enkelt och snabbt att både stanna och åka iväg för bussarna.</p>	<p>Den föreslagna inriktningen läggs in i planen.</p> <p>Under del 2: Stadsbilden, Busstorget Örnparken s14: Synpunkterna tillgodoses bland annat genom den nya inriktningen om effektiv tidhållning och bra tidhållning för kollektivtrafiken enligt förslag ovan. I övrigt följer resonemanget den fördjupade översiktsplanens intentioner.</p>
---	---

Kommuner

<p>Sundsvalls kommun</p> <p><i>Förvaltningens överväganden</i> Kommunstyrelsekontoret i Sundsvall ser positivt på strategin att bygga på centralorten och Örnsköldsviks kommun arbetar för att förtäta i kollektivtrafikstråk. Det gick tyvärr inte att se i planeringskartan om de föreslagna utbyggnadsområdena ligger längs kollektivtrafikstråk eller om det finns planer på att förändra linjenätet så att dessa områden täcks in.</p> <p>I vårt glest befolkade län är det viktigt att bygga för ökad och attraktiv kollektivtrafik, då det underlättar pendling och annat utbyte mellan kommunerna. Det är viktigt för Sundsvall att kollektivtrafik i hela länet fungerar. Därför ser vi positivt på det sätt som planen ställer sig till att resecentrum ska vara attraktivt och tillgängligt.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Kollektivtrafikstråken läggs in i den digitala kartan eftersom de har varit en del av underlagen som använts för att ta fram nya lämpliga områden för bostäder och verksamheter.</p> <p>Vid utbyggandet av ett antal av de föreslagna bostadsområdena kan de befintliga kollektivtrafikstråken komma att behöva ändras. I så fall kommer det att utredas i ett senare skede.</p>
---	--

Lokala föreningar och organisationer

<p>Örnsköldsviks kollektiva konstnärsvrkstads styrelse</p> <p>Örnsköldsviks kollektiva konstnärsvrkstads (ÖKKV) styrelse har tagit del av den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>I samråd med kommunens intendent för offentlig konst har ett nytt stycke om konst på allmän</p>
---	---

<p>Vi reagerar på att konsten, och frågor gällande hur konstnärliga gestaltningar i det offentliga rummet ska hanteras, helt saknas i översiktsplanen.</p> <p>Vi menar att det är av största vikt att kommunens konstansvarige involveras i de processer som har med stadens utformning att göra. Konstens och kulturens betydelse i stadsrummet beskrivs i en artikel i Dagens Nyheter den 7 maj under rubriken "Ny kalkyl ska visa kulturens värde för Stockholm". Samma kalkyl kan givetvis också tillämpas i Örnsköldsvik.</p> <p>Vi anser att det bör stå i "föpen" att den som innehar ansvaret för konstfrågorna i kommunen alltid ska involveras i planeringen av det offentliga rummet.</p>	<p>plats samt en inriktning lagts till i planen (på s. 12).</p>
<p>Styrelsen, Själevads IK</p> <p>Synpunkter på fördjupad översiktsplan för Örnsköldsviks centralort, Kst/2019:220</p> <p>Vi saknar kommunens färdriktning och plan över hur man möter ytterligare 10000 invånares behov av idrottsanläggningar och idrottsmiljöer 2030. Tillgången till kommunala idrottsanläggningar är i dagsläget begränsad och trängseln blir garanterat ännu värre om befolkningsmålet infrias och ingenting görs. Var finns områden och ytor för expansion?</p> <p>I planen har ett antal inriktningar formulerats. Vi anser att det även ska beskrivas vilka åtgärder som följer av dessa.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Behov av idrottsanläggningar hanteras i kommunens lokalresursplan som revideras årligen.</p> <p>Ett framtida arbete ska påbörjas på kommunen där lokalresursplaneringen ska samordnas med samhälls- och översiktsplaneringen.</p> <p>Yttrandet föranleder inga ändringar.</p>
<p>MODO</p> <p>Modo Hockey har den 7 november 2018 lämnat synpunkter avseende den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort (diarienummer Kst/2018:494).</p> <p>I den efter inkomna synpunkter reviderade versionen av den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort som nu skickats ut som utställningshandling ser vi inte att några förändringar gjorts utifrån våra synpunkter. Våra synpunkter har endast bemötts med följande kommentarer i samrådsredogörelsen:</p> <p>Kommentarer:</p> <p>Vid en eventuell utbyggnad av Fjällräven Center bör det vara möjligt att bygga ut utan att förutsättningarna för eventuella upplevelsevärden och utblickar försvinner. Eftersom flera yttranden har inkommit gällande siktlinjer och byggnadshöjder i centrum har kommunen skrivit ett generellt svar om det ovan. Läs där för mer information.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Syftet med att utvecklingsområdet finns med i den fördjupade översiktsplanen är att möjliggöra utvecklingsprojekt inom området. En utveckling och utbyggnad av Fjällräven center är ett bra exempel på framtida utbyggnad enligt denna princip.</p> <p>Gällande meningen om siktlinjen från Varvsberget så syftar den framförallt till att inga höga byggnader ska uppföras så att utsikten mot Fjällräven Center skyms från Varvsberget. Detta skapar inga motsättningar mot utbyggnader på Framnäsudden.</p>

<p>Att Framnäsudden pekats ut som ett utvecklingsområde möjliggöra även för bebyggelse och utveckling av verksamheter för besöksändamål.</p> <p>(Kommunens kommentar på Modo Hockey tidigare yttrande i samrådsredogörelsen 2019 04 01, sid 59 o 60)</p> <p>Vi önskar ett tydligare ställningstagande och formuleringar i texterna i översiktsplanen som visar på en ambition och en vilja att tillåta en utveckling av Fjällräven Center.</p> <p>I nuvarande version av översiktsplanen beskrivs det bla på sidan 22 en inriktning för Framnäsuddens framtida utveckling. Inget i denna text anger en ambition och möjliggörande för en framtida utbyggnad av Fjällräven Center. Snarare är texten en begränsning som gör det omöjligt med en fortsatt utveckling och utbyggnad! Exempelvis genom formuleringen avseende inriktning: "Ytorna öster och väster om Fjällräven Center behålla öppna, såväl för utblickar som upplevelsevärden."</p> <p>Modo Hockey har idag en bred verksamhet med ishockey samt evenemang och konferenser. Vi anser att vi har en stor potential att utveckla vårt evenemangs-, kultur och konferensutbud. För att detta skall vara möjligt behöver det finnas utrymme för att utveckla Fjällräven Center och till skapa ytterligare yta genom att bygga ut fastigheten.</p> <p>Då det även från politikernas sida har uttryckts önskemål om att ytterligare utveckla "Framnäsudden" anser vi det av yttersta vikt att det i översiktsplanen inte finns formuleringar som begränsar en sådan framtida utveckling.</p> <p>Modo Hockey önskar därför en översyn av skrivelsen "Ytorna öster och väster om Fjällräven Center behålls öppna, såväl för utblickar som för upplevelsevärden" (sidan 22) samt en diskussion kring betydelsen av siktlinjen från Varvsberget mot Fjällräven Center (sid 17).</p> <p>Vi önskar att det i översiktsplanen uttrycks en tydlig ambition som möjliggör och är positiv till en framtida utveckling av Fjällräven Center.</p>	<p>Gällande inriktningen om att ytorna öster och väster om Fjällräven Center ska behållas öppna så är syftet framförallt att till framtiden bevara en siktlinje från Viktoriaesplanaden mot fjärden. Inriktningen ändras så att detta förtydligas, och eventuella andra utbyggnader som inte skymmer den siktlinjen möjliggörs.</p> <p>En mening läggs också till stycket om Framnäsudden om möjligheterna att använda Fjällräven Center och Strandparken för stora arrangemang.</p>
<p>Cesam och Fastighetsägarna</p> <p>Vi har tagit del av samrådshandling gällande förslag till fördjupad översiktsplan och har följande synpunkter:</p> <p>Vi har i ett tidigare yttrande belyst vikten av att den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort genomsyras av ambitionen att främja tillväxt och utveckling av stadskärnan.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Förtätning lyfts fram på flera platser i den fördjupade översiktsplanen och flera av de övergripande planeringsinriktningarna för</p>

Stadskärnans attraktivitet har stor bäring på samhällsutvecklingen i stort. En attraktiv stadskärna och mötesplats för stadens medborgare är en förutsättning för att kunna attrahera kompetent arbetskraft och öka inflyttningen. Tillväxtambitionen bör därför tydligt framgå i form av förtätning.

Örnsköldsviks kommun, koncernbolagen samt Partnerskapen i Världsklass har antagit en vision som säger att vi ska samverka för utveckling och tillväxt. Vi anser därför att den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort bör ha sin utgångspunkt i den visionen för att främja en utveckling av den målsättningen.

Vi vill även framföra följande synpunkter:

- Generellt anser vi att det är alldeles för långtgående styrningar i planen. Många frågor hanteras ju i bygglovsskedet. Att använda argumentet att det underlättar bygglov anser vi är helt orimligt.
- Vi anser även att planen mer mycket mer kraftfullt måste beskriva den marknad vi verkar i, som inte klarar av vilka "önskningar" som helst när vi med stor sannolikhet går in i en svagare konjunktur framöver.
- Att hänvisa till miljön i samband med trafik och parkering i centrum är inte längre adekvat.
- Sid 17: Under rubriken "Siktlinjer och byggnadshöjder i centrum" står "Gatornas siktlinjer ska hållas fria mot bergen och Örnsköldsviksfjärden. Detta gäller särskilt Storgatan, Nygatan och Lasarettsgatan". Vi anser att tillväxtambitionen och vikten av att hålla stadskärnan levande bör komma före behovet av siktlinjer. Att i denna handling begränsa tillbyggnation på höjden kan få oönskade konsekvenser, både på investeringsviljan och på möjligheten till förtätning och tillväxt. Stycket anger inte heller vilken begränsning som gäller i form av antal våningar och kan därför lika gärna utgå, för att undvika inlåsningseffekter.
- Sid 18: Som sista punkt på denna sida står "Markparkeringar inom kvartermark ska undvikas i stadskärnan". Utifrån ovanstående punkt är det ej lönsamt för fastighetsägare att bygga på ev markparkeringar, då nybyggnation av ett lägre hus på 3 – 4 våningar inte är lönsamt. Som tidigare noterats hämmar höjdbegränsningen möjligheten till förtätning och tillväxt. För att främja stadskärnan som en levande mötesplats är tillgänglighetsfrågan mycket angelägen. Därför är vikten av nära markparkering på både gårdar och längs gator av oerhört stor. Vi anser därför att varje projekts förutsättningar måste bedömas för sig.
- Sid 49: Under rubriken "Begränsad klimatpåverkan" står i sista stycket att "Bygg och fastighetssektorn står för en betydande del av samhällets klimatpåverkan. I byggandet är det möjligt att begränsa klimatpåverkan genom att till

dokumentet berör vikten av att bygga en attraktiv stadskärna.

Den fördjupade översiktsplanen har sin utgångspunkt i Partnerskapets och kommunens gemensamma vision och syftar till att möjliggöra tillväxt och hållbar utveckling inom centralorten.

"Vi vill även framföra följande synpunkter":

Enligt Plan- och bygglagen är syftet med en översiktsplan att långsiktigt ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas och utvecklas. Vägledningen ska bland annat fungera som stöd vid beslut om bygglov. De inriktningar som finns i den fördjupade översiktsplanen syftar till att skapa en sammanhållen och hållbar utveckling med förutsättningar för en attraktiv livsmiljö på både kort och lång sikt.

Miljön och klimatet är viktiga frågor när det handlar om att planera för en hållbar trafikinfrastruktur. Både den lokala livsmiljön i form av minskade luftföroreningar och minskat buller, samt minskade utsläpp av växthusgaser är viktigt att ta hänsyn till.

Det är alltid viktigt att ta hänsyn till befintlig bebyggelse när ny bebyggelse ska uppföras. Det som redovisas i översiktsplanen är de platser i centrum som är lämpliga för högre bebyggelse och de områden som är mer lämpliga att anpassa till omgivande bebyggelse. Detta förtydligas bl.a. i kartan som finns i planen genom att byta ut begreppet *lägre bebyggelse* mot begreppet *anpassas till befintliga omgivande byggnadshöjder*. Både när det

<p>exempel välja klimatsmarta byggmaterial, solex och annan förnybar energi. Potentialen i för solex är stor i Örnsköldsvik då solinstrålningen på många håll är lika stor som i norra och mellersta Tyskland." I rutan om inriktning går vidare att läsa om ett antal punkter på förslag på hur detta kan gå till. Enligt vår mening är denna skrivning alldeles för tam kopplat till ambitionen om att Örnsköldsvik ska vara en klimatsmart stad och de satsningar som görs för att skapa en smart stad. Ingenstans framgår exempelvis viljan att bygga mer i trä.</p>	<p>gäller siktlinjer och byggnadshöjder har bedömningen gjorts för att behålla och skapa en attraktiv stadsmiljö.</p> <p>Inriktningen om att markparkering ska undvikas i stadskärnan syftar främst till att säkerställa att de boende får tillgång till gröna utemiljöer.</p> <p>I 8 kap 9 § plan- och bygglagen står att om det inte finns tillräckliga utrymmen för att ordna friyta och parkering, ska man i första hand ordna friyta. Bilparkering kan lösas i garage, ovan eller under jord, medan friyta ska vara utomhus. Detta innebär att friyta främst står i konflikt med markparkering. Byggs ett parkeringsgarage, kan friytan exempelvis läggas på garagets tak förutsatt att tillgänglighet för personer med funktionsvariationer, dagvattenhantering m.m. också kan tillgodoses.</p> <p>Den fördjupade översiktsplanen har skrivningar som uppmuntrar till klimatsmart byggande. Kommunens utgångspunkt är att främja användandet av klimatsmarta material och tekniker för byggande, men inget ställningstagande har gjorts kring vilka material eller tekniker som ska främjas.</p>
<p>Arnäs LRF Lokalavdelning</p> <p>Synpunkter på den fördjupade översiktsplanen: När vi studerar kartan för planförslaget och det som är markerat som övergripande verksamhetsområde så ser vi att brukningsvärd åkermark i full livsmedelsproduktion idag, är inritad uppe i nordöstra hörnet, heter Hole på kartan. Vi i Arnäs Lrf anser det helt orimligt att denna brukningsvärda taxerade åkermark är inmarkerad på kartan. Särskilt när det i samrådsredogörelsen står att kommunen har specificerat att BEVARANDE av jordbruksmark i första hand berör brukningsvärd jordbruksmark. Vi kommer alltid värna om ett livskraftigt produktionsjordbruk i Arnäsvall nu och i framtiden och där är åkermarken livsnödvändig.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Synpunkten beaktas. Den del av verksamhetsområdet som omfattar åkermark vid Hole plockas bort.</p>

Företag

<p>Byggsigurd</p> <p>Synpunkter på Fördjupad översiktsplan d.nr Kst/2019:220</p> <p>Skogen är bas i Örnköldsviks framgångar och en fantastisk tillgång när vi ska ställa om till klimatsmart</p> <p>Greta Thunberg har startat "uppror" mot klimatförstörelse och vi måste alla hjälpas åt. Arbetstillfällena kommer att försvinna men desto mer arbetstillfällen kommer att skapas. Miljön gynnas tillsammans med en positiv utveckling.</p> <p>Här i Örnköldsvik befinner vi oss i "pole position" med vår skog, med vår forskning och våra industrier med skogen som råvara. Skogsindustrier kan vi också kalla för "Kretsloppsindustrier".</p> <p>Vad har ovanstående att göra med Översiktsplanen?</p> <p>Vi ska bygga i trä! Översiktsplanen ska innehålla tydliga ambitioner!</p> <p>Att bygga i trä är att sätta minustecken framför koldioxidutsläpp! Symboliskt låser vi in koldioxid (CO2) för lång tid!</p> <p>Fakta:</p> <p>Trä binder ca 700 kr CO2/m3 dvs minskar CO2-utsläppen!</p> <p>Ståltillverkningen i Sverige svarar ensamt för ca 10% av Sveriges totala CO2-utsläpp</p> <p>Har vi några förebilder?</p> <p>Norr- och Västerbotten går före med stora ambitioner att bygga i trä men främsta kommunen är nog Växjö! Ta rygg på Växjö!</p> <p>Översiktsplanen skall peka ut att vi bygger i trä. Sedan ska vi följa upp med konkreta åtgärder.</p> <p>Jag har de senaste åren intresserat mig mycket i trähusbyggande och jag ställer gärna upp och berättar mer.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Den fördjupade översiktsplanen har skrivningar som uppmuntrar till klimatsmart byggande. Kommunens utgångspunkt är att främja användandet av klimatsmarta material och tekniker för byggande. Gällande villkorande vid försäljning eller upplåtelse av kommunal mark får det anses vara en fråga som är för detaljerad för att hanteras i den fördjupade översiktsplanen. Synpunkten föranleder inga ändringar av planen.</p>
---	---

<p>Domsjö Fabriker AB</p> <p>Vi inom Domsjö verksamhetsområde har läst den fördjupade översiktsplanen som ligger ute för visning och tycker att nuvarande skrivning är bra.</p> <p>Två kommentarer/frågor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett skrivfel/faktafel. På sid 31, under rubriken Industriverksamhet i centralorten står det att Pappersbruk utmed Örnsköldsviksfjärden har länge sysselsatt många personer. Det ska vara Massabruk. • Jag läser inriktningsrutan på sid 31 som att det avser nya verksamheter. Det står "Riskfyllda och miljöstörande verksamheter bör inte lokaliseras i anslutning till bostäder, omsorgs- och vårdbyggnader, skolor, vattentäcker eller andra känsliga mark och vattenområden". Går det att förtydliga så att det står "Nya riskfyllda och miljöstörande verksamheter"? 	<p>Kommentarer:</p> <p>Faktafelet revideras enligt förslag.</p> <p>Ett förtydligande görs i den fördjupade översiktsplanen att det är nya riskfyllda och miljöstörande verksamheter som inte bör placeras i anslutning till t.ex. bostäder. Synpunkten beaktas.</p>
<p>Nordek</p> <p>Vi önskar inkomma med nedan angivna synpunkter av den utställda fördjupade översiktsplanen.</p> <p>Sid 4, mark i externa lägen reserveras i detta dokument för all bedömd tillkommande behov av bostäder, möjliggör förtätning också! Bygga inifrån och ut bör genomsyra dokumentet mer än vad det gör då det anges som den huvudsakliga strategin.</p> <p>Sid 17, Byggnadshöjder får ej fastslås här, måste prövas i varje enskilt fall. Kommer omöjliggöra tex fler hotellsatsningar i centrum eller annan nybyggnation. Vi anser också att området vid småbåtshamnen – mellan Arenan och Sjögatan bör vara lämplig för högre bebyggelse. Så ej ritat på sid 17. Ej heller definierat vad som anses som lägre bebyggelse, flertalet nya byggnader om ca 5-8 våningar inom det angivna området som anses ska innehålla lägre bebyggelse.</p> <p>Sid 18, Motsägelsefullt att staden skall byggas inifrån och ut och att det skall förtätas för bättre förutsättningar för kvällekonomi etc, när man anger att det skall planeras för relativt små fastigheter i stadskärnan omgivna av allmänplatsmark. Byggnadshöjden måste få utmanas för att öka densiteten i centrum.</p> <p>Sid 19, Som inriktning ja, men får ej vara styrande med tex parkering etc, måste vara varje projekts förutsättning som sätter vad som är möjligt.</p> <p>Sid 20, Centralesplanaden måste även framgent kunna hantera stora flöden av trafik om än E4 flyttas. Uppskattningsvis bör åtminstone halva trafiktrycket ligga kvar med en ny E4 dragning.</p> <p>Sid 23, Friytor bör tonas ned, går ej ihop med krav på parkering mm. Dessutom kan noteras att man lyft bort texten om att hänsyn bör tas till fastighetens storlek och fördelarna med förtätning. I övriga delar av dokumentet lyfter man fram alla fördelar med den naturnära staden, skallkraven i lag bör räcka att man följer vad gäller friytor.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>I den fördjupade översiktsplanen står idag (på s. 23) att bostadsbyggandet i Örnsköldsvik i huvudsak ska ske i form av successiv komplettering i och i anslutning till befintlig bebyggelse. Detta omfattas bland annat av ett effektivare utnyttjande av befintliga bostäder i form av att inreda vindar, använda gårdshus, m.m. De utvecklingsområden som finns i den fördjupade översiktsplanen omfattar blandområden där framtida förtätning av både bostäder och verksamhetsområden anses vara lämpligt. Förutom dessa områden finns flera platser i både centrum och på andra platser i centralorten där det skulle kunna vara lämpligt med förtätningar.</p> <p>Det är alltid viktigt att ta hänsyn till befintlig bebyggelse när ny bebyggelse ska uppföras. Det som redovisas i översiktsplanen är de platser i centrum som är lämpliga för högre bebyggelse och de områden som är mer lämpliga att anpassa till omgivande bebyggelse. Detta förtydligas bl.a. i kartan som finns i planen genom att byta ut</p>

Sid 24, Nämns tidigt i dokumentet att staden skall växa inifrån och ut, ingen av de 3000 planerade bostäderna är angivna till centrum. Saknas vision om att utveckla befintliga byggnader, tex bygga om och inreda vindar, gårdshus, påbyggnad, etc.

Sid 35, Bör understrykas att man förordar att etablering av handel skall ske på det norra handelsområdet.

Sid 38, Biltrafik får ej prioriteras ned, vi har långa avstånd i övik och många av invånarna är bunden till bil. Trafiklösningar måste prioriteras, många områden klarar idag ingen ytterligare exploatering utan åtgärd, se tex norra handelsområdet. Hästmarksvägen – Upplagsvägen, översyn bör göras av belastning på knutpunkten "bröstarondellen" oaktat om man tänker sig ytterligare belastning på hästmarksvägen för transport till varggropen.

Övrigt/generellt:

- Att staden ska växa inifrån och ut är en vision vi står bakom, men saknas verktyg för det i översiktsplanen, endast en mängd begränsningar.
- Vi anser det bör finnas en strategi kring att kommunen ska arbeta med markexploateringsavtal, även framgent måste man prioritera att detaljplanelägga fastigheter i mycket större utsträckning än i dagsläget. För långa tider vid etableringar av nya verksamheter om man även ska arbeta fram detaljplaner för varje enskilt markområde.
- Vid större områden som detaljplaneläggs, tex vid det förmodade Bitema, föreslår vi att man tar ett samlat grepp om dagvattenhanteringen med gemensamma dagvattendammar etc. Lägg in kostnaden för detta i försäljningspriset för mark. Lättare för exploatör att veta vilken markyta som finns att nyttja vid exploatering då man med denna lösning kan maximera varje fastighet för byggnader, parkeringar etc.
- Lite vagt skrivet om vilka fastigheter man vill bevara och som inte får rivas vad avser äldre (fram för allt) bostadshus i centrumnära lägen. Vilka fastigheter kulturklassas och på vilka premisser?
- Om man håller fast vid att det finns grönområden mellan varggropen och Hästmarksvägen som är viktiga, men samtidigt kan tänka sig ta områden ovanför Sörliden (Övikshems hyreshus) har man aldrig varit på plats och nyttjat dessa områden. Vi menar på att det är precis tvärt om. Skogsmark vid varggropen ner mot Hästmarksvägen nyttjas ej av allmänheten i dag. Ovanför Sörliden finns mycket mer stigar och stråk som används i dagsläget. Området kring Skyttis bör utredas mer; vilka områden kan man exploatera och vilka bör man bevara? Ej konsekvent i denna handling.

begreppet *lägre bebyggelse* mot begreppet *anpassas till befintliga omgivande byggnadshöjder*. Både när det gäller siktlinjer och byggnadshöjder har bedömningen gjorts för att behålla och skapa en attraktiv stadsmiljö.

I 8 kap 9 § plan- och bygglagen står att om det inte finns tillräckliga utrymmen för att ordna friyta och parkering, ska man i första hand ordna friyta. Bilparkering kan lösas i garage, ovan eller under jord, medan friyta ska vara utomhus. Detta innebär att friyta främst står i konflikt med markparkering. Byggs ett parkeringsgarage, kan friytan exempelvis läggas på garagets tak förutsatt att tillgänglighet för personer med funktionsvariationer, dagvattenhantering m.m. också kan tillgodoses. Kommunens bedömning är att inriktningarna om friyta är nödvändiga för att möjliggöra en förtätning och en utveckling av centralorten med goda boendemiljöer. Yttrandet föranleder ingen ändring av fördjupningen av översiktsplanen.

Vid en omdragning av E4 genom Åsberget kommer framtida trafikflöden att utredas vidare och beaktas vid utformningen av den framtida centralesplanaden.

Örnsköldsviks kommun är medvetna om vikten av personbilstrafiken. Kommunen vill dock underlätta för invånarna att göra mer hållbara val. Genom att göra gång- och cykelvägar samt kollektivtrafiken mer tillgänglig och effektiv kan den idag dominerande biltrafiken minska.

När det gäller Bröstarondellen är kommunen medveten om problemen där. En kort text och en åtgärd läggs in i planen om vidare arbete och behovet av utredning för hela E4-sträckan från

Bröstarondellen och norrut mot avfarten vid Arnäsvall.

Övrigt/generellt:

- Se ovan om förtätning, m.m.
- Örnsköldsviks kommun har en Policy för exploateringsavtal, i den framgår på vilket sätt kommunen arbetar med markexploateringsavtal. Det finns också en Policy för markanvisning. I den fördjupade översiktsplanen påpekas just vikten av att ha en proaktiv markplanering för att snabbt kunna tillgodose etablerande verksamheter med mark.
- En rad aktiviteter är på gång i kommunens dagvattenarbete för att dels underlätta vid planarbete och dels för att skapa bättre förutsättningar för en hållbar dagvattenhantering som minskar föroreningar av våra sjöar, hav och vattendrag. Ett större arbete är på gång i just det nämnda området, där bland annat dagvattenfrågor kommer att tas i beaktande.
- Kommunens befintliga kulturmiljöprogram ska revideras bland annat med syftet att tydliggöra vilka värden som finns i de byggnader som är värda att bevara. Inriktningen i planen lättas upp något och i övrigt hänvisas till kommunens kulturmiljöprogram när det gäller kulturmiljöer och deras värde.
- I den fördjupade översiktsplanen framgår det inte att friluftsområdet vid Hästmarksvägen är mer värdefullt än friluftsområdet ovanför Sörliden. Båda

	<p>områdena behöver utredas mer för att bevara natur- och friluftsvärden. I den framtida revideringen av kommunens Grönplan ska Skyttisområdets värden kartläggas och redovisas på ett sätt som är användbart för framtida planarbete inom kommunen.</p>
--	--

Politiska partier

<p>Kristdemokraterna</p> <p>Sida 12-16 Kan den nya lagen om rökförbud behöva nämnas i översiktsplanen? Den gäller ju exempelvis lekparkar, busshållplatser och entréer till offentliga lokaler. Hur stora ytor rör det sig om, är det hela Örnparken för att bussar går därifrån eller är det just vid busskurer, behöver man ha markerade ytor för rökförbud?</p> <p>Under del 3, bebyggelse tycker vi det skulle vara bra att betona vikten att skyndsamt bistå den som vill etablera sig inom "godkända" områden.</p> <p>Sida 23 • Friytor ska vara skyddade mot buller och föroreningar. En bra inriktning men är det realistiskt att kunna skydda friytor mot exempelvis luftföroreningar?</p> <p>Sida 23 Två punkter gör oss fundersamma på om det är för högt ställda krav. • 1 Höga krav bör ställas på kvaliteten hos enskilda fastigheters och/eller bostadskvarters friytor. Den här punkten själv är inte för detaljerad och med för högt ställda krav men i kombination med den här punkten: • 2 Minst hälften av friytan bör vara planterad. Detta bör göras med buskar och träd som kan skapa rumslighet och ge skugga.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Sida 12-16 Syftet med planen är enligt Plan- och bygglagen att ge vägledning för beslut om hur mark – och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Frågan om rökförbud är av denna anledning för detaljerad för den fördjupade översiktsplanen.</p> <p>Del 3 Syftet med de utpekade områdena i översiktsplanen är bland annat att minska handläggningstiden. Det är däremot fortfarande viktigt att undersöka platsens lämplighet för den specifika typen av bebyggelse. Därför är det inte lämpligt att skriva in en inriktning om skyndsamt behandling för särskilda områden.</p> <p>Sida 23 Gällande luftföroreningar kan det mycket riktigt vara svårt att skydda friytorna från detta.</p>
---	--

Då blir det betydligt mer låsta förutsättningar för den som ska bygga, är det rimliga krav att ställa? Tänk om dom istället har en tanke på en pergola för skugga och sen stor gräsyta för att spela t.ex. fotboll eller kubb. (För att kanske tillgodose ytterligare en punkt där man skriver att barn och ungas behov av friytor särskilt ska beaktas.)

Vi föreslår att punkten (som vi märkt med nr 2) stryks alternativt skrivs om så att det inte blir för detaljerat för de som satsar på att bygga,

Sida 23-29

Vid byggande av fler bostäder så kan behov av förskoleplatser öka eftersom det är trångt på de skolor och förskolor som finns i centralorten idag, exempelvis Nyänget som är i Domsjö upptagningsområde där kommunen själva vill bygga ny förskola. Det nämns på sida 23 att man ska ha detta i beaktande vid nya bostadsområden men det bör även gälla vid utveckling av befintliga bostadsområden då många skolor och förskolor är trångbodda idag.

Sida 25

Vid Nyänget finns önskemål om nybyggnationer av bostäder men vi anser att man inte ska låsa fast sig vid villor och radhus. Exempelvis trygghetsboende och/eller seniorboende vid naturnära lägen är något vi tror kommer att efterfrågas mer och för att kunna tillgodose ett sådant behov behöver man vara öppen för andra former av byggnader och inte bara villor och radhus.

Sida 26

Här beskriver man framtida bostadsområden, när det gäller Måleviken så nämns det att det är jordbruksområde på vissa ställen. Den marken bör bevaras för just detta ändamål med tanke på att utvecklingen redan idag går mot starkt ökat intresse för närproducerade livsmedel, så är det sannolikt att det redan inom några år kan finnas ett stort behov av tätortsnära åkermark. Dessutom är bevarande av odlingsmark mycket viktigt för den biologiska mångfalden.

Sida 36

Kollektivtrafik. Vi har reagerat på att regionbussar som startar vid resecentrum går via Nygatan och sen vidare söderut. För att slippa den trafiken genom centrum bör man kunna bestämma att dessa bussar "bara" går från resecentrum och ska inte köra på Nygatan.

Sida 39

Att bevara skogs- och grönområden bör främst vara kommunens uppgift och inte privata markägares men på några ställen har skogsområden bevarats just för att skogsägare väljer att inte avverka skog vid samma område som kommunen gjort det.

Inriktningen är ändå relevant, men åtgärder för att minska luftföroreningarna behöver främst göras vid föroreningskällan (som t.ex. E4 genom centrum). Inom den enskilda fastigheten kan och ska däremot friytan skyddas från mark- och grundvattenföroreningar. Inriktningen om att friyta ska skyddas mot föroreningar ändras därmed inte.

Sida 23

Tanken med inriktningen om att hälften av friytan bör vara planterad är att denna kan bestå av planteringar, gräsmattor, buskar och träd, bland annat. Inriktningen formuleras om, så att syftet med inriktningen tydligare framgår.

Sida 23-29 inklusive sida 25

I alla bostadsområden så är det lämpligt att lokalisera verksamheter som går hand i hand med bostadsområden. Exempel på lämpliga verksamheter är skolor, vårdboenden och lokaler för föreningsliv.

Arbetet med att hitta platser för nya förskolor sker parallellt med utvecklandet av den fördjupade översiktsplanen genom bland annat arbetet med lokalresursplaneringen.

Sida 26

I framtagandet av den fördjupade översiktsplanen har avvägningen gjorts att det väsentliga samhällsintresset för det stora antalet bostäder som kan byggas vid Måleviken, alltså bostadsförsörjningsbehovet, väger tyngre än behovet av brukningsvärd jordbruksmark.

De tätortsnära skogsområdena bör skötas med hyggesfria skogsbruksmetoder så att vi inte skapar fler kalhyggen.

Sida 47 & 48

Åsbergstunneln nämns på båda sidorna, vi tycker också att det är en bra prioritering men behöver kanske inte stå på två ställen...

Sida 49

Man nämner klimatsmart byggande och tar solceller som exempel men vi skulle vilja att man lyfter trä som byggnadsmaterial också. Vi ser gärna att trä ska vara första valet vid byggen av klimatskäl, både när kommunen själva bygger men man kan även villkora detta när man upplåter/säljer kommunal mark för byggnation.

Sida 58

Det står i den tredje rutan med Inriktning:

- Vindkraft ska inte tillåtas i centralorten.

En onödig skrivning anser vi, om förfrågan kommer på att bygga vindkraft på exempelvis Åsberget får man ta ställning till det då.

När ett av Örnsköldsviks fullmäktigemål är att vi ska vara klimatneutrala 2030 så klingar det fel att uttala att ett så stort geografiskt område inte får innehålla vindkraftverk.

Sida 36

Det finns inriktningar om att skapa effektivare busstråk i centrum, detta beskrivs bland annat under avsnittet om Busstorget vid Örnparken. Det är fortfarande viktigt att landsortsbussarna och tätortsbussarna har gemensamma hållplatser där det är möjligt att göra effektiva byten.

Sida 39

Det finns i dagsläget inget kommunalt beslut att sköta den tätortsnära skogen med alternativa skötselmetoder, till exempel hyggesfritt skogsbruk.

På den tätortsnära skogsmark som kommunen förfogar över anpassas dock skötsel och skogsbruk redan idag, till exempel hålls eventuella hyggens storlek ner. Kommunen kollar på alternativa skötselmetoder av tätortsnära skog, däribland hyggesfritt skogsbruk.

Sida 47-48

Byggandet av Åsbergstunneln som en förbifart av väg E4 är av stor vikt för att få till en bättre miljö för både luft och buller, och alltså för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för båda dessa. Synpunkten föranleder ingen ändring av planen.

Sida 49

Den fördjupade översiktsplanen har skrivningar som uppmuntrar till klimatsmart byggande. Gällande villkorande vid försäljning eller upplåtelse av kommunal mark får det anses vara en fråga som är för detaljerad för att hanteras i den fördjupade översiktsplanen.

Sida 58

	<p>I den fördjupade översiktsplanen har vi valt att inte ta några nya ställningstaganden gällande vindkraft, utan har återanvänt de som finns i det tematiska tillägget till översiktsplanen som tar upp vindkraft (ÖP Vindkraft). I det tillägget framgår att Vindkraft inte är lämpligt i centralorten Örnsköldsvik eller öster om E4 inom kommunen.</p>
<p>Centerpartiet <i>Se också komplettering till Centerpartiets yttrande i Bilaga 1.</i></p> <p>Allmänt Centerpartiet har i föregående samrådsrunda lämnat ett flertal synpunkter, förbättringsförslag med mera. Vi upplever att inget av våra förslag har fått gehör i den reviderade skrivningen som nu föreligger för nytt samråd t.o.m. 1 juni. Detta förhållande finner vi mycket märkligt och borde bli föremål för politiska dialoger. Vi saknar en löpande politisk förankring med den politiska referensgrupp när samråden inhämtas och reviderad av tjänstemannagruppen.</p> <p><i>Sammanfattningsvis kvarstår Centerpartiets förra yttrande i samrådet i sin helhet.</i></p> <p><i>Vi vill dock förtydliga några områden</i></p> <p>- Laddinfrastruktur och tankstationer</p> <p>Parkeringshus/husen måste i hög grad förses med laddningsutrustning för elfordon. Eftersom kommunen vill styra privatparkering till P-husen måste landsbygdens befolkning som arbetspendlar, turister och andra tillfälliga besökare kunna ladda sina fordon. Ett nytt P-hus kan med fördel byggas på Nolaskolan parkering. Behov kommer även att finnas för enstaka laddstationer för tung trafik. Det totala behovet för Örnsköldsviks kommun till 2030 beräknas till ca: 60 snabbladdare a 50kW, 900 ladd stolpar (publikt o i bostäder). Vidare ska planen ta höjd för andra alternativa fossilfria bränslen, t.ex. gas (bio-CNG, bio-LNG och vätgas; 3-4 gasstationer), flytande bränslen (etanol, HVO100, MK1-50 eller B100; 25 tankstationer). Placeringen av dessa stationer måste pekats ut i planen.</p> <p>- Svenska Kraftnäts kommentarer om behov av elnät och effekt</p> <p>Övik Energis stadsnät ska utredas för att vara dimensionerat för en förväntad högre elanvändning p.g.a. ökad befolkning och förväntad</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Laddinfrastruktur och tankstationer Att skapa goda möjligheter till laddning av elfordon vid befintliga och nyetablerade parkeringar är viktigt och ger bättre förutsättningar för en klimatsmart fordonsflotta. Kommunen är i behov av övergripande ställningstaganden för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel. Detta gäller både för bilar och tunga fordon. Länsstyrelsen Västernorrland ska ta fram en plan på regional nivå tillsammans med olika aktörer. Örnsköldsviks kommun deltar i framtagandet och kan i och med det dra nytta inför de kommunala ställningstagandena.</p> <p>Ett tillägg om laddinfrastruktur läggs in i texten om bilparkering. En inriktning läggs in under avsnittet om miljö kvalitetsnormer för luft om att kommunen ska verka för bättre infrastruktur för laddbara fordon.</p> <p>Svenska kraftnäts kommentarer om behov av elnät och effekt Synpunkterna från Svenska kraftnät kommer att beaktas i kommande arbete med den kommunomfattande översiktsplanen.</p> <p>Bygga på vatten</p>

elektrifiering av fordonsparken. Även regionalnäten kan behöva dimensioneras annorlunda av samma orsaker.

- Bygga på vatten - var?

Centerpartiet anser att byggande på vatten är ett flexibelt byggande som skapar ytterligare attraktivitet till tätorten. Därför ska lämpliga platser pekats ut i planen.

- Bygga på jordbruksmark

Landsbygds – och tätortsbebyggelse ska ha likartade förutsättningar. Byggande i staden sker oftast på redan hårdgjorda ytor. Av planens 10 000 nya invånare planeras ca: 3 000 utanför centralorten. Landsbygden saknar hårdgjorda ytor och därför måste samhället ha en liberalare syn på bebyggelse på jordbruksmark jämfört med i centralorten. Det vill säga att alternativ placering till jordbruksmark blir svårare att hitta på landsbygden jämfört med i tätort/staden. Egnahem byggt på berg är mycket dyrare, vilket gör att nödvändiga banklån blir mycket svåra att få i princip direkt utanför tätorten.

Nuvarande skrivning därför är inte acceptabel. Denna skrivning leder till godtycke. De två första inriktningsattsatserna styrks i sin helhet. Den första leder till godtycklig bedömning eftersom begreppet "väsentligt samhällsintresse" saknar officiell definition, den andra attsatsen saknar relevans fastslagen i dom från Mark- och miljööverdomstolen. I attsats tre, fyra och fem byts ordet "brukningsvärd" ut mot orden "aktivt brukad". Denna ändring leder till öppning för bebyggelse på landsbygden. Att bibehålla nuvarande skrivning innebär kraftiga restriktioner för bebyggelse utanför planområdet eftersom lika behandling ska råda enligt lag. En 6:e attsats skapas med lydelsen: - Jordbruksmark på landsbygd och i tätort ska likabehandlas.

- Kolonilotter i Tvillingsta

Kolonilotter kan pekats ut på fler platser, t.ex. norr om staden i exempelvis Högländ i närheten till nya förskolan.

- Bottenvåningen på stationshuset, ta bort skrivningen

- Gångator, ej beaktad synpunkt. Tagit med andra "detaljer" som uteserveringar i soliga lägen.

Centerpartiet har motionerat till kommunfullmäktige om utökade gångator/stadsgator i centrum. Detta har inte beaktats i samrådet. Centerpartiet vidhåller sin syn.

- Höga hus och siktlinjer

Örnsköldsviksfjärden bedöms vara mest attraktiv för bostadsbyggande på vatten av de fjärdar som finns inom centralorten. Fjärden uppfyller dock inte god kemisk status enligt miljö kvalitetsnormen för vatten och innehåller miljögifter. Enligt lag (5 kap. i miljöbalken, samt 2 kap. 10§ i plan- och bygglagen) ska kommunen inte medge planläggning som riskerar medföra att miljö kvalitetsnormerna inte uppnås. Hela Örnsköldsviksfjärden är även utpekad som riksintresse för hamn, ett intresse som går före det allmänna intresset för bostadsbyggande i kommunen.

På grund av att det finns tillgänglig mark i Örnsköldsvik så bedöms det inte heller ekonomiskt gångbart att bygga på vatten. Skulle förfrågningar komma så får det prövas i det specifika fallet. Det bedöms alltså i nuläget inte vara lämpligt att peka ut platser för byggande på vatten i den fördjupade översiktsplanen för centralorten.

Bygga på jordbruksmark

Den första inriktningen i fördjupningen av översiktsplanen är nästan ordagrant tagen från 3 kap 4 § miljöbalken. Att brukningsvärd jordbruksmark enbart får ianspråk tas för väsentliga samhällsintressen är alltså lagstadgat, och Örnsköldsviks kommun har därmed ingen möjlighet att ändra på detta faktum. Begreppet väsentligt samhällsintresse återfinns i ordlistan längst bak i fördjupningen av översiktsplanen, och är "exempelvis bostadsförsörjningsbehovet, sammanhållen förtätning, offentlig service, behovet av tekniska försörjningssystem samt

Centerpartiet vidhåller synen att höga hus ska placeras på berg/bergssidor och inte inne i stadskärnan/dalgångar, se tidigare samråd. Detta ger förbättrade siktlinjer och staden större och bättre dynamik. Skillnaden mellan hög och låg bebyggelse ökar vilket upplevs som attraktivt.

- Teknikpark

Örnsköldsvik behöver peka ut lokalisering inom tätorten av en teknikpark/science center.

Inriktningen kan vara mekanik/hydraulik/digitalisering/styrteknik. Detta som komplement till bioteknik klustret vid Domsjö fabriker. I Sverige finns många exempel på lyckade satsningar som lett till företagsetableringen och ökad sysselsättning. Ev. samlokalisering kan ske med andra aktörer, t.ex. delar av en ny gymnasieskola, innovationskontor, BizMaker mm. Tänkbara platser kan vara OSTP, gamla "Hägglundsområdet", norra industriområdet mm.

säkerställa viktiga rekreativintressen." Denna beskrivning av begreppet kommer från regeringens proposition 1985/86:3 om lagen om naturresurser m.m., en lag som låg till grund för nuvarande miljöbalken. Örnsköldsviks kommun har dock lagt till begreppen sammanhållen förtätning och offentlig service. Till följd av detta yttrande har beskrivningen **kopierats** till löptexten.

Precis som med begreppet "väsentliga samhällsintressen" är alltså även begreppet "brukningsvärd jordbruksmark" taget från 3 kap 4 § miljöbalken. Kommunen kommer därmed fortsätta använda det begreppet. Inriktningen om vad som ingår i bedömningen av om jordbruksmark är brukningsvärd har däremot tagits bort som inriktning, och flyttats till löptexten. Bedömningskriterierna är ändå aktuella, och är hämtade från statliga Jordbruksverkets publikation "Kommunens arbete med jordbruksmarkens värden – ett stödverktyg" från juni 2015.

Kolonilotter i Tvillingsta

Bedömningen nu är att kolonilotter inte ska pekas ut i den fördjupade översiktsplanen. Möjligheten till stadsodling finns både inom befintliga och framtida bostadsområden. Om någon skulle vilja anlägga ett nytt koloniområde får en lämplig plats bedömas i det enskilda fallet.

Bottenvåningen på stationshuset

Skrivningen om bottenvåningen på stationshuset tas bort.

Gångator

Synpunkten om gångator berör en motion som har lämnats in av Centerpartiet (Kst/2017:194). I

	<p>svaret till motionen tog Kommunfullmäktige beslutet att utöka uppdraget till samhällsbyggnadsnämnden gällande åtgärdsprogrammet för kvävedioxid, med att utreda konsekvenserna och möjligheterna med att stänga tvärgatorna Skolgatan och Fabriksgatan och att göra dessa till gågator. Eftersom det är ett arbete som ska påbörjas tar den här planen inget ställningstagande i huruvida det är lämpligt eller inte att göra om de omtalade gatorna till gågator. Om bedömningen i uppdraget är att det är lämpligt så motsätts inte det av den fördjupade översiktsplanen.</p> <p>Höga hus och siktlinjer Detta går i linje med befintliga skrivningar i den fördjupade översiktsplanen.</p> <p>Teknikpark Förutsättningarna för en Teknikpark finns bland annat i de i den fördjupade översiktsplanen utpekade utvecklingsområdena.</p> <p>Kompletterande synpunkter som finns i bilagan Se svaren till de respektive yttrandena.</p>
--	---

Privatpersoner

<p>Privatperson 1</p> <p>Kapitlet om alla befintliga idrottshallars upprustning/renovering saknas, likaså kapitlet om strategi för kommande behov av nya idrottshallar.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Behov av idrottsanläggningar hanteras i kommunens lokalresursplan som revideras årligen.</p> <p>Ett framtida arbete ska påbörjas på kommunen där lokalresursplaneringen ska samordnas med samhälls- och översiktsplaneringen.</p>
---	---

	Yttrandet föranleder inga ändringar.
<p>Privatperson 2</p> <p>På sida 45, Riksintressen så tycks Höga Kustenleden sluta uppe på varvsberget. Det gjorde det ju tidigare men idag går den hela vägen ner till Strandparken.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>På kartan på s. 45 hänvisar vi till Riksintresset för Höga kustenleden som pekas ut av Naturvårdsverket. Riksintresset för Höga Kustenleden slutar på Varvsberget även om själva leden fortsätter in till Strandparken. Yttrandet föranleder inga ändringar i planen.</p>
<p>Privatperson 3</p> <p>Med en erfarenhet av att ha bott 15 år i Stockholm, och de senaste fem åren centralt i de mest livliga kvarteren på Södermalm, adderat till den högst aktuella frågan om "butiksdöden" så vill jag flika in en synpunkt. Jag tror nämligen inte på att Övik ska satsa på en blomstrande handel och ett centrum fokuserat på fysiska butiker (något ni inte alls trycker på i rapporten). Men jag vill ändå ge er min bild på "ett livskraftigt handels- och serviceutbud av olika slag gör staden till en attraktiv plats att vara i och besöka".</p> <p>Jag har inte säkrat underlag och statistik, men jag gissar att en storstad som exempelvis Stockholm alltid har ett stort flöde av turister, som reser till Stockholm både för att uppleva naturen, besöka vänner och familj, vandra runt i staden, på museum, gå på ett evenemang - sport, musik, dans, teater eller något annat. Blandat med allt de har inbokat så lägger man ofta in ett kort eller långt besök på de fysiska handelsplatserna, vilket håller centrum och fysiska butiker levande och, i vissa fall, lönsamma. Det kommer alltså dagligen en stor mängd handelskraftiga besökare till storstaden.</p> <p>Och bland de som bor i innerstan så, gissar jag att det är ungefär samma tänk och flöde av pengar in i de lokala butikerna som i en liten stad. Dvs en mindre skara människor, handlar kläder, skor, smycken, kastruller lite nu och då, men inte alls i den grad att man kan driva ett stort antal butiker. De som bor i innerstaden, och då räknar jag in mig själv och mina vänner, vi lade/lägger en stor mängd pengar på inköp kopplade till resor bort från staden, restauranger, caféer, träning, aktiviteter och evenemang. Lite generaliserande; de pengar man lägger på sin skoter, bil, sommarstuga, båt i Norrland. Så räknat på att en liten stadsdel som Södermalm, som bebos av dubbelt så många människor som hela Öviks kommun, som både har turister och ett stort underlag av handelskraftiga människor, har ett mindre antal lönsamma, fysiska butiker. Min gissning är alltså att mycket av de pengar som flödar i de fysiska butikerna, inte kommer från lokalbefolkningen.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Örnsköldsviks kommuns övergripande strategier gällande handel i hela kommunen finns i Handelpolicyn som finns att läsa på kommunens hemsida. Där framgår det att nyetableringar av handel bör ske på de platser som är mest lämpliga för olika typer av handel. Det är också viktigt att handeln är tillgänglig även för de som inte har tillgång till bil, och där finns en fördel i att placera handel i centrum-läge.</p> <p>Det vi kan göra är att skapa förutsättningarna för ett levande centrum, sen får intresserade innovatörer och handlare avgöra vilka typer av verksamheter som de tror är attraktiva där.</p> <p>Synpunkterna föranleder inga ändringar i planen.</p>

Då människorna i storstan, precis som de på landet, väljer att handla på webben idag.

Min tanke är att om vi tittar på den köpvilliga mängden boende i centrala Övik + de tillresande turister som går på stan så borde det utgöra ett oerhört litet antal butiker. Avsevärt mycket mindre än en levande stadsdel i Stockholm.

Och även om Övik har en hel del turister, så är en väldigt liten andel i Övik för att besöka centrum. Man åker hit för att vara i naturen; segla, åka skidor, orientera, promenera till Slättdalsskrev, besöka Skuleberget osv. Ett besök in till centrum sker troligen pga att man behöver komplettera sin väska med ett par strumpor och då även råkar köpa en bok och en tröja. Men jag kan inte tro att man åker till centrum för att gå till stan särskilt ofta om man är här för ett besök i Höga Kustens natur.

Så jag kan ingenstans se vilka människor som skulle utgöra underlaget för en levande stadskärna, med "ett livskraftigt handelsutbud".

Jag skulle önska att Öviks kommun, istället för att i workshops fråga medborgarna vad de vill ha (för de säger butiker i stan, för att deras vänner inte ska bli av med jobbet) skulle genomföra ett antal djupintervjuer, med medborgare med blandad ålder, kön, religion, utbildningsnivå, intressen osv för att förstå grundläggande behov. Det absolut sämsta man kan göra, är att samla en grupp chefer som drar ut statistik och gör intelligent gissningar på vad medborgarna verkligen behöver (inte säger att de vill ha). Prata med medborgare. Gör en analys av datan för att förstå användarbehoven, idégenerera utifrån det. När tillräckligt många har verifierat att ni har tagit fram rätt lösning så skulle ni kunna prototypa och testa ett koncept i mindre skala för att därefter implementera (läs mer om service design/tjänstedesign).

Under rubriken MÖTESPLATSER, MÅLPUNKTER OCH STRÅK I CENTRUM läser jag att ni beskriver stadskärnans nya funktion tydligt. Att det handlar om en levande mötesplats. Och jag hoppas att det betyder att man låter den, precis som över hela landet, pågående butiksdöden verka. Och efter att det gamla försvunnit så kan något nytt, innovativt, mer värdeskapande och användarstödande växa fram.

Det var mina tankar om butiker i stan. Jag har ännu mer tankar runt en diversifierad arbetskraft, arbetsmiljö, skapa en välkomnande kultur, förmågan att driva innovation och utveckling. Något som Övik som helhet behöver arbeta på, istället för att ifrågasätta varför man inte ser ut exakt likadant som alla andra ingenjörer. Övik kommer inte utvecklas och få tillflykt om man utestänger andra kompetenser än ingenjörsexamen och intresse för Modo Hockey. Men som sagt, det är en helt annat fråga. Som berör mig ännu mer än den om butiker i centrum.

<p>Privatperson 4</p> <p>I underlaget på sidan 37 framgår att kommunen vill 'underlätta och utveckla möjligheter för fordon som drivs av alternativa bränslen.' Med tanke på de avstånd som råder i kommunen och den osäkerhet som fortfarande finns om framtida drivmedel för fordon föreslår jag att kommunen aktivt arbetar för att även biogas ska finnas tillgängligt som drivmedel till bilar och tyngre fordon i kommunen och att biogas lyfts fram som drivmedel parallellt med el och laddstationer i översiktsplanen.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Kommunen är i behov av övergripande ställningstaganden för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel. Detta gäller både för bilar och tunga fordon. Länsstyrelsen Västernorrland ska ta fram en plan på regional nivå tillsammans med olika aktörer. Örnsköldsviks kommun deltar i framtagandet och kan i och med det dra nytta inför de kommunala ställningstagandena.</p>
<p>Privatperson 5</p> <p>Bevara den gröna korridor som separerar Frejgatan och Järvstagatan. Radera Håvgatans förlängning ur den framtida detaljplanen och låt bostäder byggas i ytterkanterna av stadskärnan. Håvgatans förlängning kväver en levande stadsmiljö. Öppna upp till området och betrakta det som parkområde istället och glesa ur träd och skapa en öppen lekfull parkmiljö för picknick och samvaro för alla i nära stadsmiljö. Stopp för planerna på Håvgatans förlängning!</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Kommunens inriktning är att ny bebyggelse i första hand ska skapas genom förtätning och komplettering av befintliga områden då detta ger förutsättningar för ett effektivt nyttjande av infrastruktur och ett minskat transportbehov. Förlängningen av Håvgatan är ett sådant förtätningsförslag som utreds för att möjliggöra fler bostadstomter i centrala Örnsköldsvik.</p> <p>Gröna ytor är viktiga inslag i stadsmiljön och ska visas stor hänsyn vid en exploatering. Den gröna länken som går norr om Håvgatan hjälper till att sammanfoga större och mindre naturområden och skapar rörelsevägar för växter och djur. Kommunens bedömning är att den gröna länken är en viktig resurs och ska bevaras för framtiden. Skogsområdet som ligger väster om Håvgatans förlängning är sedan tidigare detaljplanelagt som natur och skyddas även det för framtiden.</p> <p>Exploatering och utformning av Håvgatans förlängning prövas i pågående detaljplan. Under</p>

	<p>processens gång kommer myndigheter och berörda sakägare i området att höras. Kom gärna med synpunkter på det förslag som kommunen då presenterar.</p>
<p>Privatperson 6</p> <p>Synpunkter i samråd Fördjupade Översiktsplanen för tätorten</p> <p>Sida 38 SKOTERTRAFIK</p> <p>Varför har man en bild på en skoter som kör mitt i stan där skotertrafik är förbjuden?</p> <p>Sida 41 - TÄTORTSNÄRA JORDBRUKSMARK OCH ODLINGSLANDSKAP</p> <p>Landsbygds – och tätortsbebyggelse ska ha likartade förutsättningar.</p> <p>Byggande i staden sker oftast på redan hårdgjorda ytor. Av planens 10 000 nya invånare planeras ca: 3 000 bo utanför centralorten. Landsbygden saknar hårdgjorda ytor och därför måste samhället ha en liberalare syn på bebyggelse på jordbruksmark på landsorten jämfört med i centralorten. Annars omöjliggör man bebyggelse på landsorten. D.v.s. alternativ placering till jordbruksmark blir svårare att hitta på landsbygden jämfört med i tätort/staden. Egnahem byggt på berg är mycket dyrare, vilket gör att nödvändiga banklån blir mycket svåra att få i princip direkt utanför tätorten.</p> <p>Nuvarande skrivning i samrådet är därför inte acceptabel.</p> <p>De två första inriktningpunkterna styrks i sin helhet. Den första leder till godtycklig bedömning eftersom begreppet "väsentligt samhällsintresse" saknar officiell definition från Örnsköldsviks kommun, den andra punkten saknar relevans fastslagen i dom från Mark- och miljööverdomstolen. I inriktningpunkterna tre, fyra och fem byts ordet "brukningsvärd" ut mot orden "aktivt brukad". Denna ändring leder till öppning för bebyggelse på landsbygden. Samtidigt som att aktivt brukad jordbruksmark skyddas från bebyggelse. Att bibehålla nuvarande skrivning i planen innebär mycket kraftiga restriktioner för bebyggelse utanför planområdet eftersom lika behandling ska råda enligt lag. För att understryka detta skapas en ny inriktningpunkt med lydelsen: - Jordbruksmark på landsbygd och i tätort ska likabehandlas.</p>	<p>Kommentarer: Bilden på skotern byts ut.</p> <p>Tätortsnära jordbruksmark och odlingslandskap Den första inriktningen i fördjupningen av översiktsplanen är nästan ordagrant tagen från 3 kap 4 § miljöbalken. Att brukningsvärd jordbruksmark enbart får ianspråkats för väsentliga samhällsintressen är alltså lagstadgat, och Örnsköldsviks kommun har därmed ingen möjlighet att ändra på detta faktum. Begreppet väsentligt samhällsintresse återfinns i ordlistan längst bak i fördjupningen av översiktsplanen, och är "exempelvis bostadsförsörjningsbehovet, sammanhållen förtätning, offentlig service, behovet av tekniska försörjningssystem samt säkerställa viktiga rekreationsintressen." Denna beskrivning av begreppet kommer från regeringens proposition 1985/86:3 om lagen om naturresurser m.m., en lag som låg till grund för nuvarande miljöbalken. Örnsköldsviks kommun har dock lagt till begreppen sammanhållen förtätning och offentlig service. Till följd av detta yttrande har beskrivningen kopierats till löptexten. Precis som med begreppet "väsentliga samhällsintressen" är alltså även begreppet "brukningsvärd jordbruksmark" taget från 3 kap 4 § miljöbalken. Kommunen kommer därmed</p>

	<p>fortsätta använda det begreppet. Inriktningen om vad som ingår i bedömningen av om jordbruksmark är brukningsvärd har däremot tagits bort som inriktning, och flyttats till löptexten. Bedömningskriterierna är ändå aktuella, och är hämtade från statliga Jordbruksverkets publikation "Kommunens arbete med jordbruksmarkens värden – ett stödverktyg" från juni 2015.</p>
<p>Privatperson 7</p> <p>Område för landsbygdsutveckling i strandnära läge, Dekarsön</p> <p>Örnsköldsvik har redovisat LIS-områden på Dekarsöns Östra sida och den norra delen som redan reglerats i detaljplan i sin översiktsplan. De områden kommunen refererar till i fördjupningen där det är möjligt att upphäva strandskyddet till förmån för landsbygdsutveckling är inte förankrat med fastighetsägare. Däremot anser jag att vi bör få chans att ange Dekarsöns Södra sida till LIS område eftersom där redan finns bebyggelse och får betydligt mindre påverkan på miljö och friluftsliv. Dekarsön 3:4 på ca 2 hektar mark skulle utgöra fina LIS områden för kommunen. Då det även finns en framtagna översiktsplan och fördjupad översiktsplan för Dekarsön som stödjer detta. Lägg därtill Detaljplanen som framtog av kommunen tillsammans med fastighetsentreprenören Niklas Nyberg där man ansåg att strandskyddsdispens skulle ges på samma fastighet. Lägg därtill denna "FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN ÖRNSKÖLDSDVIKS CENTRALORT" där det står:</p> <p>"De utpekade bostadsområdena på Dekarsön ska behandlas som en helhet där sammanhållen bebyggelse premieras. Tillskott av enstaka bostadshus som kan försvåra fortsatt utbyggnad i de utpekade bostadsområdena bör undvikas".</p> <p>Detta är ett medborgarförslag där vi anger vår egen fastighet till kommunens LIS områden.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Det LIS-område som finns på Dekarsöns östra sida pekades ut av kommunen i den tematiska fördjupningen av översiktsplanen från 2011 (ÖP Strandskydd). I arbetet med den fördjupade översiktsplanen har vi valt att inte ompröva LIS-områdena, utan låta de befintliga ligga kvar. Det innebär också att vi inte har pekat ut några nya LIS-områden.</p>
<p>Privatperson 8</p> <p>Jag ställer mig negativt till översiktsplanen om näringsverksamhetsområde norr om örnsköldsvik. Vi måste värna om åkermarken.</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Synpunkten beaktas delvis. Området med åkermark omkring Hole plockas bort från norra verksamhetsområdet.</p>
<p>Privatperson 9</p> <p>I samband med arbetet med fördjupad översiktsplan för Örnsköldsviks centralort och exploatering av Järvedstrand önskar</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>I ett detaljplanearbete för området kommer lämplig markanvändning</p>

<p>jag yrka på att den idag kommunägda fastigheten 1:326 inte bebyggs med bostäder.</p> <p>Området som är beläget nedan och omkring fastigheterna på Sågverksvägen är av stort värde för allmänheten och värdet kommer att öka i samband med att andra delar Järved och Järvedstrand bebyggs med bostäder och ännu fler människor kommer att bo och vistas i området.</p> <p>Den aktuella marken nyttjas idag av kommuninvånare och barnverksamhet som rekreationsområde och är en av få platser längs strandlinjen i örnsköldsvikfjärden som är tillgängliga för allmänheten.</p> <p>Hela Järvedstrand med f.d.Järveds såg och herrgård är också kulturhistoriskt intressant och miljön bör bevaras eller utvecklas med hänsyn taget till de kulturmiljövärden som finns i närområdet.</p> <p>Istället för bebyggelse har området en stor potential till att med mindre resurser utvecklas till en för allmänheten ännu mer attraktiv parkmiljö i strandnära läge.</p>	<p>att utredas, med hänsyn till rekreations- och kulturvärden bland annat.</p>
<p>Privatperson 10</p> <p>Synpunkter på den fördjupade översiktsplanen</p> <p>I den fördjupade översiktsplanen betonas på många ställen vikten av ett utökat gång- och cykelnät både i de olika stadsdelarna och i centrum. Vi ser verkligen fram emot en sådan satsning. En viktig aspekt för att kunna få till ett hållbart resande är att det utökade cykelbanenätet knyts ihop i centrala Örnsköldsvik med bra tillgång till parkeringar för cyklar, både vanliga cykelparkeringar men även anpassade för lite större cykelekipage som lådcyklar och cyklar med vagn. Den fördjupade detaljplanen nämner inget närmare om cykelparkeringarna. Utan tillfredställande cykelparkeringar är risken stor att ett utbyggt gång- och cykelbanenät inte får önskad effekt.</p> <p>Redan idag är vi många på vår arbetsplats i centrala Örnsköldsvik som bor i de kringliggande stadsdelarna och använder cykeln som transportmedel till och från arbetet, men de säkra, trygga och attraktiva cykelparkeringarna i centrum saknas. Sådana parkeringar ska ökas enligt cykelpolicyns delmål, men har tyvärr inte getts något utrymme i den fördjupade översiktsplanen.</p> <p>Vi skulle gärna se att gång- och cykelbanenätet knyts ihop mitt i centrum med sin kärna i direkt anslutning till Stora Torget och busstorget Örnparken. Vi ser framför oss någon form av ett cykeltorg, något i stil med Umeås "Cykelstället" på Kungsgatan, som erbjuder dels gemenskap, dels säkra, trygga och attraktiva parkeringar. Detta skulle bidra till att göra Stora Torget mer attraktivt och möjliggöra aktiviteter och</p>	<p>Kommentarer:</p> <p>Kommunen har sedan tidigare en antagen cykelpolicy- och strategi. En översyn kommer att ske av dessa styrdokument samt ett antagande av mer detaljerade riktlinjer. I riktlinjedokumentet behandlas bland annat cykelparkeringar och förslag till utbyggnad av gång- och cykelvägnätet.</p>

<p>gemenskap vilket skulle gå i linje med målpunkterna för Stora Torget (s.12).</p> <p>En inriktning för handeln i centralorten (s.31) är att främja tillgängligheten till handelsområden för gående, cyklister och kollektivtrafik, vilket cykeltorget/parkeringarna intill Stora Torget skulle göra. Detta skulle således inte bara gynna cykelpendlare och Stora Torgets attraktion utan även den lokala handeln.</p> <p>Ett cykeltorg, vilket skulle kunna inkludera ett cykelgarage, i centrum där gång- och cykelnätet knyts ihop skulle alltså underlätta för alla cykelpendlare, restaurangbesökare och shoppingsugna medborgare att resa hållbart. Den direkta anslutningen till busstorget skulle även underlätta och uppmuntra hållbart resande och möjliggöra kombinationen av cykel och kollektivtrafik. Vid beskrivningen av busstorget Örnparken (s.14) saknar vi kopplingen till att cykelnätet ska nå busstorget för att öka kombinationen av cykel och kollektivtrafik.</p>	
<p>Privatperson 11</p> <p>Jag lämnar synpunkter på utställning av fördjupad översiktsplan för Örnköldsviks centralort 1 april – 1 juni 2019. Örnköldsviks kommun verkar inte ha tillräcklig kunskap om livsmedelsstrategin eller bryr sig inte tillräckligt om detta som riksdagen antog 2017. Exploatering av jordbruksmark bedrivs av Örnköldsviks kommun i egen regi och exempel på detta är planer p att bygga på jordbruksmark i Högländ. Det är mycket alarmerande att kommunen inte verkar bryr sig eller inte förstår denna signal till riket i övrigt. Detta säger en del. Alternativ mark måste komma ifråga. Agenda 2030 kommer att påverka på liknande sätt. SIGNALPOLITIKEN ÄR MISERABEL!!!</p> <p>Jag har begärt att få träffa kommunens mark- och exploateringschef eller överordnad utan framgång under 6 veckors tid. Ingen verkar vilja träffa undertecknad i ärendet!</p> <p>Ett helt ovetenskapligt begrepp "väsentliga samhällsintressen" verkar tillämpas då det gäller exploateringspolitiken av Örnköldsviks kommun. Ett odefinierbart begrepp som inte är klarläggande och ger utrymme för godtycklighet och inkonsekvens. En styggelse i Samhällsplaneringen. Slutsatsen av Örnköldsviks kommuns mark- och exploateringspolitik är att</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jordbruksmark skall skyddas om den är privatägd. Är marken kommunal ägd är det annat som gäller. - Det finns kommunal alternativ mark att bygga på för Örnköldsviks kommun men kommunen undantar sig från detta. Nu gör kommunen inget för att leva upp till livsmedelsstrategin i Högländ. 	<p>Kommentarer:</p> <p>Enligt 3 kap 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen. Yttrandet föranleder ingen ändring av den fördjupade översiktsplanen.</p> <p>Begreppet väsentligt samhällsintresse återfinns i ordlistan längst bak i fördjupningen av översiktsplanen.</p>

Örnsköldsviks kommun verkar inte ha någon person, tjänsteman eller politiker som verkligen kan det här eller förstår dessa frågor och ser de långsiktiga konsekvenserna och riskerna med dessa frågor och vad de medför för mark- och exploateringspolitiken. Ett nytt begrepp som kan tillämpas är byggskam som rimmar på flygskam!

Örnsköldsviks kommun måste ta sig tillvara, vad detta medför. Stora problem kommer att uppstå då många bygglov måste granskas utifrån kommunens eget agerande i Västerhus/Österalnäsområdet och Högland/Höglands-Gimåtområdet och hur kommunen själv agerar – Varför skall privata krafter ha en annan regelbok än kommunen själv? Så här kan det inte få fortsätta eller gå till!

Kommunen måste utreda alternativ för att hitta en kompromiss som inte hindrar samhällets tillväxt. Jag erbjuder mig att hjälpa till i detta arbete. Örnsköldsviks kommuns trovärdighet i dessa frågor skadas av kommunens agerande.

Bilagor

Bilaga 1: Kompletterande synpunkter från Centerpartiet

Ur inkomna yttranden från samrådsrundan har vi i Centerpartiet plockat ut ett antal kommentarer som vi tycker ska beaktas eller i alla fall övervägas under produktionen av slutförslag av Fördjupade Översiktsplanen. De centrala budskapen är markerade i gult:

1. **Örnsköldsviks kollektiva konstnärsverkstads (ÖKKV)** styrelse har tagit del av den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort.

Vi reagerar på att konsten, och frågor gällande hur konstnärliga gestaltningar i det offentliga rummet ska hanteras, helt saknas i översiktsplanen.

Vi menar att det är av största vikt att kommunens konstansvarige involveras i de processer som har med stadens utformning att göra. Konstens och kulturens betydelse i stadsrummet beskrivs i en artikel i Dagens Nyheter den 7 maj under rubriken **"Ny kalkyl ska visa kulturens värde för Stockholm"**. Samma kalkyl kan givetvis också tillämpas i Örnsköldsvik.

Vi anser att det bör stå i "föpen" att den som innehar ansvaret för konstfrågorna i kommunen alltid ska involveras i planeringen av det offentliga rummet.

2. **Nordek:**

- a. **ska verkligen FÖP slå fast bygghöjder?** Bör det inte avgöras i varje enskilt fall?
- b. Att staden ska växa inifrån och ut är en vision vi står bakom, men saknas verktyg för det i översiktsplanen, endast en mängd begränsningar.
- c. **Området kring Skyttis** bör utredas mer; **vilka områden kan man exploatera och vilka bör man bevara?** Ej konsekvent i denna handling.

3. **Region Västernorrland** lyfter fram den s.k. **enprocentsregeln för konstnärlig utsmyckning vid investering.**

4. **Modo Hockey** önskar därför en översyn av skrivelsen "Ytorna öster och väster om Fjällräven Center behålls öppna, såväl för utblickar som för upplevelsevärden" (sidan 22) samt en diskussion kring betydelsen av siktlinjen från Varvsberget mot Fjällräven Center (sid 17). Vi önskar att det i översiktsplanen uttrycks en tydlig ambition som möjliggör och är positiv till en framtida utveckling av Fjällräven Center.

5. **Cesam:**

- a. Generellt anser vi att det är alldeles **för långtgående styrningar i planen.** Många frågor hanteras ju i bygglovsskedet. Att använda argumentet att det underlättar bygglov anser vi är helt orimligt.
- b. Sid 17: Under rubriken "Siktlinjer och byggnadshöjder i centrum" står "Gatornas siktlinjer ska hållas fria mot bergen och Örnsköldsviksfjärden. Detta gäller särskilt Storgatan, Nygatan och Lasarettsgatan". **Vi anser att tillväxtambitionen och vikten av att hålla stadskärnan levande bör komma före behovet av siktlinjer.** Att i denna handling begränsa till byggnation på höjden kan få oönskade konsekvenser, både på investeringsviljan och på möjligheten till förtätning och

tillväxt. Stycket anger inte heller vilken begränsning som gäller i form av antal våningar och kan därför lika gärna utgå, för att undvika inlåsnings effekter.

- c. Sid 18: Som sista punkt på denna sida står "Markparkeringar inom kvartersmark ska undvikas i stadskärnan". Utifrån ovanstående punkt är det ej lönsamt för fastighetsägare att bygga på ev markparkeringar, då nybyggnation av ett lägre hus på 3 – 4 våningar inte är lönsamt. Som tidigare noterats hämmar höjdbegränsningen möjligheten till förtätning och tillväxt. För att främja stadskärnan som en levande mötesplats är tillgänglighetsfrågan mycket angelägen. Därför är vikten av nära markparkering på både gårdar och längs gator av oerhört stor. **Vi anser därför att varje projekts förutsättningar måste bedömas för sig.**